

Ministerul Finanțelor Publice

PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ 2007 – 2013

**Raportul anual de
implementare 2009**

Iunie 2010

CUPRINS

Lista abrevierilor	3
1. Identificare	4
2. Sinteză asupra stadiului implementării Programului Operațional Asistență Tehnică	4
2.1. Realizări și analiza progreselor înregistrate	4
2.1.1. Informații privind evoluția fizică a Programului Operațional Asistență Tehnică	5
2.1.2. Informații financiare	6
2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii	8
2.1.4. Participare pe grupuri țintă	8
2.1.5. Finanțare rambursată sau reutilizată	9
2.1.6. Analiza calitativă	9
2.2. Informații privind conformitatea cu dreptul comunitar	14
2.3. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor	14
2.4. Modificări în contextul implementării Programului Operațional Asistență Tehnică	18
2.5. Modificări importante în sensul Articolului 57 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006	19
2.6. Complementaritatea cu alte instrumente	19
2.6.1. Complementaritatea utilizării AT între POAT și axele prioritare de AT ale celorlalte programe operaționale	19
2.6.2. Coordonarea instrumentelor structurale	21
2.7. Monitorizare și evaluare	22
2.7.1. Monitorizare	22
2.7.2. Evaluare	24
2.8. Rezerva națională de performanță	26
3. Implementarea axelor prioritare	27
3.1. Axa prioritară 1 - Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor	27
3.1.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	27
3.1.2. Probleme importante întâlnite și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor	30
3.2. Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației	31
3.2.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate	31
3.2.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor	35
3.3. Axa Prioritară 3 – Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale	36
3.3.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate	36
3.3.2. Probleme importante întâlnite și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor	38
4. Programe FSE: Conformitate și concentrare	39
5. Programe FEDR/Fond de Coeziune: proiecte majore	39
6. Asistență tehnică	39
7. Informare și publicitate	40
Listă anexe	43
Anexa 1 - Lista proiectelor contractate din POAT la 31.12.2009	44
Anexa 2 - Stadiul implementării recomandărilor din raportul de evaluare tematică „Lecții învățate de la PHARE pentru implementarea fondurilor structurale”	47
Anexa 3 - Mecanismul de coordonare a IS finanțat parțial din POAT – prezentare și rezultate obținute în anul 2009	49
Anexa 4 - Rezultatele evaluării sesiunilor de formare derulate în anul 2009	56
Anexa 5 - Domeniile prioritare de asistență tehnică identificate în cadrul studiului Facilității de Asistență Tehnică	66

Lista abrevierilor

ACIS – Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
AM - Autoritate de Management
ANRMAP - Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
AT – Asistență Tehnică
CC AT – Comitet de Coordonare a Asistenței Tehnice
CE – Comisia Europeană
CM – Comitet de Monitorizare
CNC – Comitetul Național de Coordonare
CSNR - Cadru Strategic Național de Referință
DAT - Direcția Asistență Tehnică
DCA – Dezvoltarea Capacității Administrative
DCI – Documentul Cadru de Implementare
DCS – Direcția Coordonare de Sistem
DMI – Domeniu Major de Intervenție
FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională
FSC – Fonduri Structurale și de Coeziune
GL - Grup de Lucru
IS - instrumente structurale
IT&C - Tehnologia Informației și a Comunicării
MFP - Ministerul Finanțelor Publice
ONG – Organizații Neguvernamentale
PO – Program Operațional
POAT - Programul Operațional Asistență Tehnică
POR – Programul Operațional Regional
POS – Program Operațional Sectorial
SMIS-CSNR- Sistemul Unic de Management al Informației pentru Instrumente Structurale
UCE – Unitatea Centrală de Evaluare
UCVAP – Unitatea Centrală a Achizițiilor Publice

1. Identificare

PROGRAM OPERAȚIONAL	Obiectiv implicat: Convergență
	Aria eligibilă vizată: ROMÂNIA
	Perioada de programare: 2007-2013
	Referința programului (numărul codului CCI): 2007RO161PO005
	Titlul Programului: Programul Operațional Asistență Tehnică
RAPORTUL ANUAL DE IMPLEMENTARE	Anul care face obiectul raportului: 2009
	Data de aprobare a raportului anual de către comitetul de monitorizare: 27.05.2010

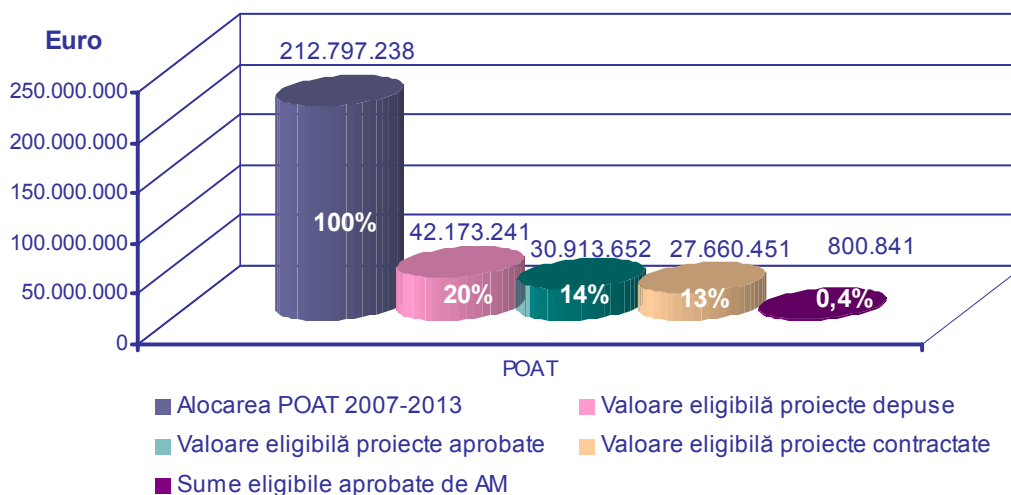
2. Sinteza asupra stadiului implementării Programului Operațional Asistență Tehnică

2.1. Realizări și analiza progreselor înregistrate

Pentru Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT), 2009 a reprezentat anul începerii implementării proiectelor contractate și rodării sistemului de gestiune și control, în special în ceea ce privește procesele de contractare a proiectelor aprobate, verificare a cererilor de rambursare și efectuare de plăți. **Stadiul implementării POAT la data de 31 decembrie 2009** se prezintă astfel:

- **31 proiecte depuse** pentru 7 domenii majore de intervenție (DMI) din cele 10 domenii ale POAT, în valoare totală eligibilă de **42.173.242 euro***, din care finanțarea FEDR este de 34.030.457 euro;
- **23 proiecte aprobate**, în valoare totală eligibilă de **30.913.653 euro**, din care finanțarea FEDR este de 25.063.214 euro;
- **19 proiecte contractate** (reprezentând 61% din proiectele depuse) în valoare totală eligibilă de **27.660.451 euro**, din care finanțarea FEDR este de 22.460.653 euro (**Anexa 1 - Lista proiectelor contractate la 31.12.2009**);
- **705.206 Euro plăți FEDR** efectuate de AM către beneficiari, ca urmare a aprobării unor cheltuieli eligibile în valoare de 800.891 euro;
- **386.895 Euro** reprezintă totalul **plăților intermediare primite de la CE**.

Stadiul implementării POAT la 31 decembrie 2009

*Toate conversiile în Euro din cadrul raportului sunt realizate utilizând cursul inforeuro din luna decembrie 2009 (1 Euro = 4,2788 lei).

2.1.1. Informații privind evoluția fizică a Programului Operațional Asistență Tehnică

Având în vedere că POAT nu are definiți indicatori la nivel de program ci numai la nivel de axe prioritare, în continuare este prezentată evoluția la nivel de program a indicatorilor care sunt comuni pentru cel puțin 2 axe prioritare, analiza calitativă a acestora urmând a fi prezentată la fiecare axă prioritară în parte:

Indicatori cumulați la nivel de program de la nivelul axelor prioritare		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Indicator 1: Studii, analize, rapoarte, strategii (nr.)	Realizări ⁽¹⁾	0	0	2	-	-	-	-	-	-	2
	Țintă ⁽²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	154	154
	Valoare de bază ⁽³⁾	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 2: Ghiduri și alte documente metodologice (nr.)	Realizare	0	0	1	-	-	-	-	-	-	1
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 3: Evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	39	39
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 4: Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante (nr.)	Realizare	0	8	29	-	-	-	-	-	-	29
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	158	158
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 5: Zile participant la instruire –structuri de gestionare (nr.)	Realizare	0	0	3.924	-	-	-	-	-	-	3.924
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	48.000	48.000
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Realizarea trebuie exprimată cumulativ – valoarea indicatorului trebuie să fie valoarea totală realizată până la sfârșitul anului de raportare. Realizările din anii anteriori pot fi actualizate atunci când se prezintă rapoartele anuale de implementare pentru anii următori, în cazul în care sunt disponibile informații mai precise.

⁽²⁾ Obiectivul poate fi anual sau total pe întreaga perioadă de programare.

⁽³⁾ Situație de referință introdusă numai pentru primul an când informațiile sunt disponibile, cu excepția cazului în care se folosește conceptul de baza de referință dinamică.

Indicatorii de evaluare și monitorizare utilizați sunt cei aprobați de CM POAT în data de 31 octombrie 2008. Totodată, țintele aferente pentru anul 2015 sunt cele aprobate la reuniunea CM mai sus menționată, cu excepția țintelor noilor indicatori propuși pentru măsurarea activității de formare profesională, aferenți axei prioritare 1, aprobate prin procedura de consultare scrisă a CM POAT care a avut loc în luna decembrie 2008.

2.1.2. Informații financiare

Pentru a sprijini atingerea obiectivelor stabilite în cadrul axelor prioritare a fost stabilită următoarea alocare financiară orientativă pentru perioada 2007-2013:

An	Total	Contribuția UE (FEDR)
2007	21.224.160	16.979.328
2008	23.001.683	18.401.347
2009	26.221.919	20.977.535
2010	30.969.466	24.775.573
2011	34.460.570	27.568.456
2012	38.078.930	30.463.144
2013	38.840.510	31.072.407
TOTAL	212.797.238	170.237.790

Intervențiile din cadrul POAT sunt co-finanțate din FEDR, care reprezintă 80% din finanțarea POAT. Contribuția națională pentru program pe perioada 2007-2013 este de 20%, și anume 42.559.448 Euro, reprezentată în totalitate de finanțare națională publică (contribuție a beneficiarilor instituției publice sau cofinanțare acordată de AM din bugetul de stat pentru beneficiari organizații non-guvernamentale). În ceea ce privește distribuția fondurilor pe axe prioritare, aceasta este următoarea:

Axa prioritară 1	48,64 %
Axa prioritară 2	31,36 %
Axa prioritară 3	20,00 %

În perioada decembrie-ianuarie 2009, CE a transferat pentru POAT fonduri FEDR în valoare de **7.196.407,52 Euro**, după cum urmează:

Tipul transferului 2009	Suma (Euro)	Data
Avans	3.404.755,80	03.02.2009
Plată intermediară	38.136,47	16.02.2009
Avans	3.404.755,80	17.04.2009
Plată intermediară	30.048,72	28.10.2009
Plată intermediară	318.710,73	23.12.2009
Total	7.196.407,52	

La aceste sume se adaugă avansurile primite de la CE în anii 2007 și 2008, respectiv: 3.404.755,80 euro în data de 27.07.2007 și 5.107.133,70 euro în data de 29.02.2008.

Indicatorii financiari realizați pe axe prioritare și după sursa de finanțare - situația la 31.12.2009:

Euro

	Cheltuieli plătite de beneficiari incluse în cererile de plată adresate autorității de gestionare ¹	Participări publice corespunzătoare	Cheltuieli plătite de organismul responsabil cu execuția plăților către beneficiari ²	Plăți totale încasate de la Comisie
Axa Prioritară 1 - FEDR Sprijin în implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor	729.290	729.290	644.580	326.269
din care cheltuieli aferente câmpului de intervenție al FSE	-	-	-	-
Axa Prioritară 2 - FEDR Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației	17.110	17.110	0	0
din care cheltuieli aferente câmpului de intervenție al FSE	-	-	-	-
Axa Prioritară 3 - FEDR Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale	75.783	75.783	60.626	60.626
din care cheltuieli aferente câmpului de intervenție al FSE	-	-	-	-
Total general	822.183	822.183	705.206	386.895
Total pentru regiunile care beneficiază de sprijin tranzitoriu din totalul general	-	-	-	-
Total pentru regiunile care nu beneficiază de sprijin tranzitoriu din totalul general	822.183	822.183	705.206	386.895
Totalul cheltuielilor aferente câmpului de intervenție al FSE, în cazul în care programul operațional este cofinanțat de FEDR ³ , din totalul general	-	-	-	-

Monitorizarea regulii N+3

Milioane Euro

Alocare UE			Avans CE 2007- 2009	Rambursări CE 2007- 2009*	Total avans+ rambursări	Risc n+3			Excepții**	Risc n+3 net		
2007	2008	2009				2010	2011	2012		2010	2011	2012
1	2	3	4	5	6=4+5	7=1-6	8=2	9=3	10	11= 7-10	12= 8-10	13= 9-10
16,98	18,40	20,98	15,32	0,39	15,71	1,27	18,40	20,98	0	1,27	18,40	20,98

* Sume cumulate la 31 decembrie 2009

** Proiecte majore, scheme de ajutor de stat, proceduri judiciare/administrative suspensive

După cum se poate observa, în anul 2010, POAT are un risc n+3 net relativ mic de 1,27 milioane euro. Conform estimărilor AM POAT, acest risc va fi acoperit de cheltuielile cumulate declarate către ACP în

¹ FEDR + cofinanțare națională publică

² Întrucât în anii 2008 și 2009 rambursările efectuate de AM, în calitate de unitate de plată pentru POAT, au fost numai către beneficiari instituții publice care au asigurat partea de co-finanțare națională publică de la bugetul de stat, aceste rambursări au fost aferente numai cheltuielilor FEDR.

³ A se completa acest câmp în cazul în care programul operațional este co-finanțat de FEDR sau FSE în cazul în care este utilizată posibilitatea prevăzută la articolul 34 alineatul 34 (2) din Regulamentul (CE) nr.1083/2006.

trimestrul III al anului 2010, cele declarate de AM în perioada 01.01.2010 - 15.05.2010 fiind de 0,52 milioane euro – 41% din riscul n+3. În plus, cheltuielile estimate a fi declarate la ACP în anul 2010 sunt de 7,04 milioane euro, în 2011 acestea sunt de 18,72 milioane euro, iar în 2012 de 38,75 milioane euro. Aceste cifre arată că și pentru anul 2011 și 2012, riscul de n+3 poate fi acoperit.

2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii

Prin Decizia Comisiei nr.3431 din **10.07.2007**, alocarea FEDR din POAT este prevăzută a se derula pe 2 teme prioritare, respectiv:

Tema prioritară 85 (Pregătire, implementare, monitorizare și inspecție) – 75,13 %

Tema prioritară 86 (Evaluare și studii; informare și comunicare) – 24,87 %

În continuare sunt prezentate sumele aferente contribuției din FEDR pentru proiectele contractate spre finanțare în cadrul POAT, până la data de 31 decembrie 2009, pe cele cinci dimensiuni:

Cod Dimensiunea 1 Tema prioritară	Cod Dimensiunea 2 Forma de finanțare	Cod Dimensiunea 3 Teritoriu	Cod Dimensiunea 4 Activitatea economică	Cod Dimensiunea 5 Localizare	Suma EUR
85 (Pregătire, implementare, monitorizare și inspecție)	01	00	00	RO	17.080.628
86 (Evaluare și studii; informare și comunicare)	01	00	00	RO	5.380.025
Total					22.460.653

Se observă că, până la 31.12.2009, ponderea fondurilor FEDR contractate pe cele 2 teme prioritare se încadrează în alocarea inițială:

Tema prioritară 85 (Pregătire, implementare, monitorizare și inspecție) – 76,05 %

Tema prioritară 86 (Evaluare și studii; informare și comunicare) – 23,95 %

2.1.4. Participare pe grupuri țintă

În cadrul POAT, sunt definite grupuri țintă aferente proiectelor de training orizontal în domeniul managementului IS. Având în vedere faptul că, în anul 2009, a demarat implementarea a două proiecte de instruire, respectiv:

- Formare continuă în gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România,
- Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CNSR,

până la 31.12.2009 au fost realizate următoarele ținte:

Grup țintă	Indicator de realizare imediată	Valoare de bază	An de bază	Realizări 2007-2009	Ținte 2015
Beneficiari IS	Zile participant la instruire – beneficiari	0	2006	0	42.000
Personal structuri de gestionare IS	Zile participant la instruire – structuri de gestionare	0	2006	3.924	48.000
Total		0	2006	3.924	90.000

Totodată, în luna decembrie 2009 au mai fost aprobate 2 proiecte de instruire, care au fost contractate la începutul lunii februarie 2010, și care vizează formarea continuă a personalului ACP în vederea gestionării eficiente a Fondurilor Structurale și de Coeziune, dar și formarea beneficiarilor și potențialilor beneficiari în

domeniul implementării proiectelor finanțate din IS, prin acestea urmând a se realiza în 2010 și 2011 1.165 zile participant la instruire – structuri de gestionare și 4.750 zile participant - beneficiari.

2.1.5. Finanțare rambursată sau reutilizată

În anul 2009, ca urmare a verificărilor efectuate de Autoritatea de Certificare și Plată și Autoritatea de Audit în cadrul POAT, au fost identificate 2 nereguli, în valoare de 7.061,16 lei (1.775,95 Euro*), care au fost recuperate integral până la 31.12.2009 și au fost reutilizate în cadrul POAT:

- Suma de 2.431 lei (579,15 Euro), reprezentând FEDR 1.944,8 lei (463,32 Euro) și co-finanțare națională 486,2 lei (115,83 Euro) – recuperată prin deducere din cererea de rambursare ulterioară;
- Suma de 4.630,16 lei (1.196,80 Euro), reprezentând FEDR 3.704,13 lei (957,44 Euro) și co-finanțare națională 926,03 lei (239,36 Euro) – recuperată prin plata voluntară a beneficiarului.

Întrucât cheltuielile aferente celei de a doua nereguli au fost descoperite după includerea în aplicația de plată nr.1 transmisă la CE de către ACP pentru POAT, suma aferentă de 1.196,80 Euro a fost dedusă de ACP din aplicația de plată nr.3 transmisă la CE în cursul anului 2009. În ceea ce privește neregula nr.1, suma a fost recuperată înainte de certificarea cheltuielilor aferente la CE.

*Cursurile inforeuro la care AM a raportat neregulile către ACP sunt cele prevăzute în art. 36 din Regulamentul Comisiei nr.1828/2006.

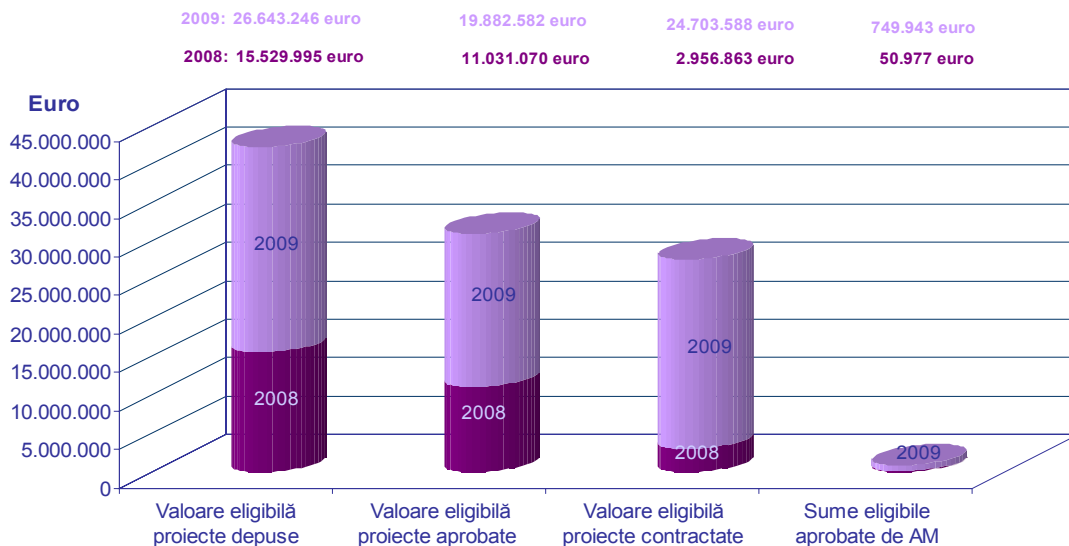
2.1.6. Analiza calitativă

Obiectivul POAT este acela de a asigura sprijinul necesar procesului de coordonare și de a contribui la implementarea și absorbția eficientă și transparentă a instrumentelor structurale în România

În perioada ianuarie – decembrie 2009, progresele înregistrate în cadrul POAT sunt următoarele:

- Au fost **primite 22 cereri de finanțare** în valoare totală eligibilă de 26.643.246 euro;
- Au fost **aprobat 18 proiecte** în valoare totală eligibilă de 19.882.582 euro;
- Au fost **semnate 18 decizii/contracte de finanțare** în valoare totală eligibilă de 24.703.588 euro;
- Au fost efectuate de către AM **plăți către beneficiari în valoare FEDR de 664.425 euro** în urma aprobării unor cheltuieli eligibile în valoare de 749.914 euro.
- **Au fost primite de la CE plăți intermediare FEDR în valoare de 386.895 Euro.**

Evoluția implementării POAT în anii 2008 și 2009

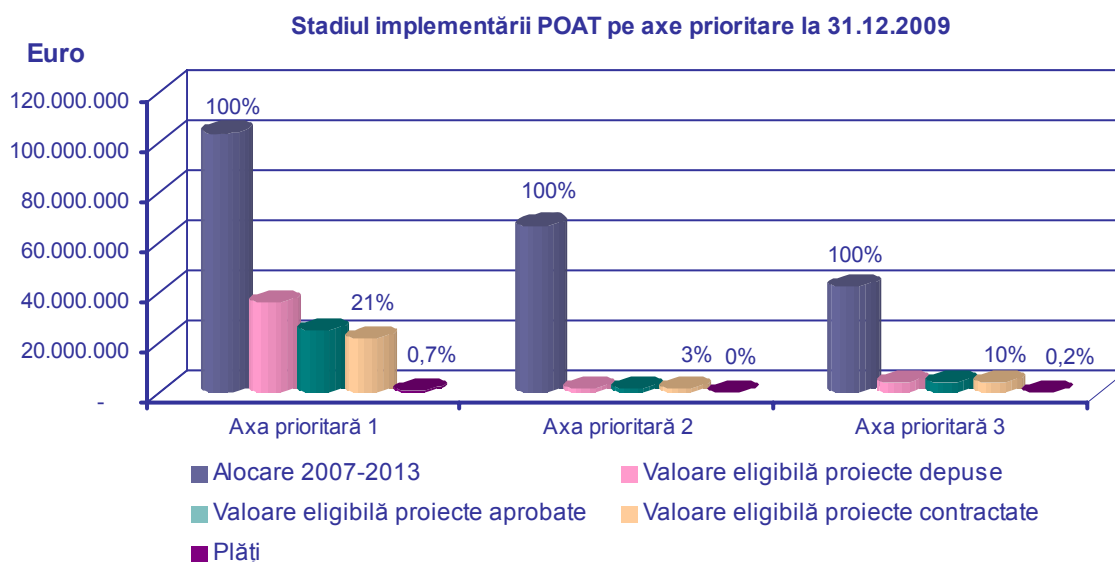

În pofida progreselor înregistrate în 2009, ritmul implementării față de estimările de la începutul anului a fost mai scăzut, în principal din cauza numărului redus de proiecte depuse și dificultăților înregistrate în implementarea acestora. Evoluția de ansamblu a implementării Programului Operațional până la 31.12.2009 reflectă faptul că POAT are un număr limitat de beneficiari potențiali, aceștia fiind majoritar instituții publice centrale.

Duratele de evaluare, contractare și procesare a cererilor de rambursare s-au încadrat în perioadele prevăzute de proceduri și nu au determinat întârzieri importante. Proiectele respinse în cadrul procesului de evaluare, în număr de 4, sunt proiecte care au fost sau vor fi redepuse în variantă îmbunătățită.

Stadiul implementării la 31.12.2009 pe axe prioritare

Ca urmare a cumulării proiectelor depuse/aprobate/contractate în anul 2009 la cele aferente anului 2008, stadiul implementării POAT la 31.12.2009 pe cele 3 axe prioritare se prezintă astfel:

Pentru Axa prioritara 1 „Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor” a fost înregistrat un grad de contractare ridicat, respectiv 21% din alocarea 2007-2013, iar pentru Axa prioritara 2 „Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației” și Axa prioritara 3 „Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale”, ponderea ratei de contractare este de 3% și respectiv 10%.

În ceea ce privește Axa prioritara 1, evoluția este mai consistentă, fapt datorat diversității mai mari a tipului de activități care pot fi finanțate în cadrul acesteia, precum și numărului mai mare de beneficiari, chiar dacă majoritatea acestora sunt reprezentanți ai administrației publice centrale. În plus, în anul 2009, a fost agreată cu Comisia Europeană finanțarea unor tipuri de proiecte care vor avea o implementare mai rapidă, respectiv proiectele care vizează rambursarea unei părți din majorarea salarială acordată funcționarilor publici implicați în managementul, coordonarea și controlul instrumentelor structurale (proiecte care nu implică achiziții publice) și proiectele care vizează sprijinirea coordonatorilor de poli de creștere (beneficiarii acestora nu sunt instituții publice).

Evoluțiile privind depunerea proiectelor în cadrul Axelor prioritare 2 și 3 sunt mai puțin semnificative, ambele axe prioritare având câte un singur beneficiar și dificultăți deosebite în derularea achizițiilor publice. Măsurile care se au în vedere pentru aceste axe prioritare se referă mai ales la stabilirea priorităților în vederea efectuării achizițiilor publice și sprijinirea beneficiarului în elaborarea documentațiilor. În plus, Axa prioritara 3

s-a confruntat cu niște dificultăți specifice, care vor fi prezentate la capitolul 3 „Implementarea axelor prioritare”.

Rezultate obținute în anul 2009

În anul 2009, prin POAT, s-a asigurat sprijin pentru consolidarea capacității structurilor de coordonare și control al instrumentelor structurale (ACIS și ACP), precum și pentru AM POAT, prin finanțarea organizării/participării la sesiuni de formare pentru personalul acestor structuri și al celorlalte Autorități de Management, Organismelor Intermediare și Autorității de Audit (aproximativ 361 de persoane formate atât la nivel de bază, cât și în sesiuni pe tematici specifice gestionării instrumentelor structurale, cum ar fi management financiar, monitorizare, managementul solicitării de proiecte), finanțarea de servicii de consultanță care să asigure sprijinul necesar derulării activităților (expertiză pe termen scurt pentru pregătire proiecte și documentații, analize și centralizări, revizuire documente precum raportul anual de implementare etc.), asigurarea derulării în bune condiții a reuniunilor specifice gestionării POAT și coordonării instrumentelor structurale (Comitetul de Monitorizare, grupuri de lucru, Comitetul de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale și Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice), suportarea unor cheltuieli de funcționare ale acestor structuri.

Totodată, pentru a sprijini formularea poziției României în dezbaterile privind viitorul Politicii de Coeziune, a fost elaborat cu finanțare din POAT, studiul privind identificarea direcțiilor prioritare de reformă a Politicii de Coeziune post-2013 din perspectiva României.

În cadrul proiectelor de sprijinire a activității coordonatorilor polilor de creștere, din POAT s-a finanțat sprijin acordat pentru coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare al polului de creștere Iași (remunerare a coordonatorului de pol și a personalului de sprijin al acestuia, închirierea spațiu birou, zile de participare a coordonatorului de pol și a personalului de sprijin la deplasări relevante pentru obiectul de activitate).

În plus, POAT asigură resursele necesare funcționării unui instrument important în gestionarea fondurilor, respectiv Sistemul Unic de Management al Informației pentru Instrumentele Structurale (SMIS-CSNR). Din aceste resurse, s-au organizat sesiuni de formare a utilizatorilor în vederea familiarizării acestora cu sistemul și îmbunătățirii gradului de utilizare a sistemului. În anul 2009 au fost formate 686 persoane, în cadrul unor sesiuni vizând atât formarea inițială a utilizatorilor cât și formarea la nivel avansat privind operarea SMIS. Pentru utilizarea SMIS în cadrul AM pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, s-a finanțat achiziționarea de echipamente TI.

Având în vedere natura orizontală a intervențiilor finanțate din POAT, în cadrul acestui program, a fost contractat și demarat un proiect prin care se urmărește operarea unei Facilități de Asistență Tehnică, ca un instrument flexibil și rapid la îndemâna structurilor de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale, destinat rezolvării urgente a blocajelor orizontale, de natură procedurală și legală legate de implementarea acestor fonduri, îmbunătățirii în general a funcționării sistemului printr-o serie de analize și studii care să furnizeze recomandări și linii directoare comune pentru mai multe programe operaționale și sprijinirii schimbului de experiență și bune practici la nivelul întregului sistem. În 2009, a fost pregătită lansarea acestei Facilități pentru anul 2010, fiind pregătite studiul privind Facilitatea de Asistență Tehnică (FAT), documentația de atribuire pentru acordul cadru cu operatorii economici prin intermediul căruia se va implementa FAT și ghidul solicitantului FAT.

De asemenea, din POAT s-au finanțat o serie de acțiuni de informare și publicitate privind instrumentele structurale. Astfel, au fost elaborate 2 spoturi TV, 2 spoturi radio și 1 banner internet pentru promovarea IS, au fost publicate și distribuite două numere ale broșurii „Asistență tehnică pentru implementarea

Instrumentelor Structurale în România”, a fost organizată conferința anuală privind asistența tehnică și s-au asigurat resursele necesare întreținerii și îmbunătățirii paginilor de web www.poaat.ro și www.fonduri-ue.ro.

Pentru **eficientizarea sistemului de management și control** al POAT, AM a modificat o serie de documente aferente programului, respectiv:

- Documentul Cadru de Implementare a POAT, aprobat prin Ordinului MEF nr. 2373/2007, modificat în februarie și octombrie 2009 (prin Ordinele MFP nr.241/2009 și nr. 3216/2009), pentru actualizarea indicatorilor conform aprobării CM din data de 31 octombrie 2008, includerea posibilității de finanțare a proiectelor Agențiilor pentru Dezvoltare Regională privind sprijinirea activității coordonatorilor de poli, precum și a finanțării parțiale a cheltuielilor de personal pentru instituțiile publice implicate în coordonarea, managementul și controlul IS.
- Ordinul MEF nr.2116/2007 privind aprobarea cheltuielilor eligibile pentru POAT, modificat prin Ordinul MFP 2624/2009 și Ordinul MFP 3215/2009, în vederea introducerii cheltuielilor efectuate pentru sprijinirea activității coordonatorilor de poli de creștere și ale personalului de sprijin al acestora și a cheltuielilor efectuate pentru finanțarea majorării salariale acordate în temeiul Legii nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare.
- manualul de proceduri pentru POAT în vederea implementării recomandărilor Autorității de Audit (AA), Auditului Public Intern, respectării prevederilor OUG nr.64 din 3 iunie 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul Convergență, clarificării în procesul efectuării controlului financiar propriu și în vederea simplificării procesului de implementare POAT.
- Ghidul Solicitantului, ca urmare a simplificării procedurilor de evaluare și a modificării formatelor standard a cererii de finanțare, contractului de finanțare și raportului de progres. Aceste modificări au intervenit atât ca urmare a experienței dobândite în evaluarea și implementarea proiectelor, precum și noilor activități finanțate din POAT (sprijinirea activității coordonatorilor de poli de creștere și ale personalului de sprijin al acestora și a cheltuielilor efectuate pentru finanțarea majorării salariale acordate în temeiul Legii nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare), care au necesitat particularizarea unor formate.

De asemenea, pentru a consolida capacitatea AM, personalul AM POAT a fost instruit pe diferite teme: asigurarea unui nivel de bază pentru personalul implicat în gestionarea IS (6 persoane), managementul și monitorizarea PO (11 persoane), management și control financiar (9 persoane), utilizare SMIS (11 persoane) și pregătirea beneficiarilor (3 persoane) și a avut loc o testare a personalului AM POAT cu privire la cunoașterea și respectarea procedurilor de prevenire, detectare, constatare, recuperare și raportare a neregulilor.

În scopul asigurării sprijinului beneficiarilor, AM POAT a asigurat help-desk pentru îmbunătățirea proiectelor de cereri de finanțare transmise de potențialii beneficiari, rata de respingere a proiectelor scăzând în 2009 la 13,6%, față de 44,4% din 2008 și a organizat trei reuniuni cu beneficiarii și potențialii beneficiari privind pregătirea de proiecte și eligibilitatea cheltuielilor.

Corelarea cu Strategia Lisabona

Având în vedere faptul că POAT contribuie 100% la îndeplinirea obiectivelor Lisabona întrucât sprijină implementarea eficientă a IS, pe parcursul anului 2009 au fost înregistrate următoarele progrese:

- A fost facilitată coordonarea inter-instituțională a fondurilor la nivel politic, operațional și tehnic, prin Grupul interministerial pentru monitorizarea absorbției fondurilor comunitare, Comitetul de Management pentru Coordonarea IS, Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice și Grupurile de Lucru, fiind realizată distribuția sarcinilor între diferitele structuri ale sistemului de management în România, începând cu obligațiile menționate în regulamentele comunitare.

- A fost realizată sinergia cu axele prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale prin îmbunătățirea coordonării IS utilizate pentru asistență tehnică.
- A fost susținută implementarea de strategii coerente pe termen mediu și lung printr-o bugetare multi-anuală și a fost monitorizat progresul implementării IS subordonate obiectivului Convergență. În plus, POAT este beneficiarul direct al activităților de evaluare planificate în Planurile de Evaluare Multianuală a CSNR, care îi permite să reacționeze direct în redistribuirea IS astfel încât să atingă obiectivele CSNR și, indirect, obiectivele Lisabona.

Coerența cu politicile comunitare în domeniul parteneriatului, egalității de șanse între femei și bărbați și dezvoltării durabile

Principiul parteneriatului, inițiat din faza de programare a POAT, a fost în continuare luat în considerare prin întâlnirea periodică a Comitetului de Monitorizare (CM) pentru POAT, unde sunt reprezentați și partenerii socio-economici, ONG-urile și asociațiile autorităților publice locale, pe lângă instituțiile implicate în gestionarea IS.

În data de 3 iunie 2009, ca urmare a solicitării primite din partea Blocului Național Sindical de a participa la reuniunile CM POAT, CM a aprobat modificarea Anexei nr.1 la ROF CM POAT (lista autorităților publice, instituțiilor și organismelor ai căror reprezentanți au statut de membru titular și supleant, respectiv observator în Comitetul de Monitorizare POAT), în vederea includerii Blocului Național Sindical cu titlu de membru în CM. Prin Ordinul MFP nr.2284/07.07.2009 a fost modificat Ordinul MEF nr.1245/18.09.2007 privind constituirea și componența CM POAT.

Egalitatea de șanse reprezintă o temă orizontală în cadrul POAT, iar Autoritatea de Management pentru POAT a continuat și pe parcursul anului 2009 să promoveze activ principiul egalității de șanse, în conformitate cu Legea nr. 202/2002 și cu prevederile comunitare în domeniul egalității de șanse între bărbați și femei.

Beneficiarii de proiecte finanțate din POAT au promovat egalitatea de șanse în mod structurat, pe toate nivelele de implementare și în toate etapele proiectului, evitându-se orice fel de discriminare.

Aplicarea acestui principiu se regăsește cel mai frecvent în selectarea grupului țintă și reprezentarea echitabilă a bărbaților și femeilor în componența echipelor de implementare a proiectelor. Selectarea persoanelor din grupul țintă s-a realizat numai pe baza criteriilor nediscriminatorii ce asigură accesul și participarea în mod egal la activitățile specifice desfășurate în cadrul proiectelor finanțate din POAT, tuturor persoanelor din grupul țintă, femei și bărbați, indiferent de rasă, etnie, religie, orientare sexuală etc.

De asemenea, în constituirea echipelor de implementare a proiectelor s-a urmărit ca membrii acestora (experți), femei și bărbați deopotrivă, să fie egal implicați în derularea activităților și managementului proiectului, ținându-se cont de competențele profesionale ale acestora, fără nicio restricție legată de gen, vârstă, categorie socială, convingeri politice sau religioase etc., fiind tratați egal în funcție de munca depusă și drepturile salariale ce le revin.

În ceea ce privește **dezvoltarea durabilă**, proiectele finanțate din POAT respectă politica UE cu privire la dezvoltarea durabilă. Se estimează că, luând în considerare specificitatea POAT, activitățile întreprinse în cadrul proiectelor vor avea o influență neutră asupra acestei teme orizontale. Acolo unde este relevant, beneficiarul și AM POAT urmăresc impactul pozitiv al proiectului asupra dezvoltării durabile (conform prevederilor contractului/deciziei de finanțare).

Concluzii

În ceea ce privește Axa prioritară 1, în anul 2009 s-a continuat implementarea într-un ritm satisfăcător în ceea ce privește proiectele aprobate și contractate, însă nivelul plăților efectuate se situează mult sub nivelul planificărilor ca urmare a problemelor întâmpinate, care sunt menționate la pct. 2.3.

Totodată, în anul 2009, POAT a demonstrat că este un program flexibil prin includerea posibilității de finanțare în cadrul Axei prioritare 1 (DMI 1.1) a proiectelor Agențiilor pentru Dezvoltare Regională privind sprijinirea activității coordonatorilor de poli, precum și a finanțării parțiale a cheltuielilor de personal pentru instituțiile publice implicate în coordonarea, managementul și controlul IS.

În ceea ce privește progresul înregistrat pe Axele prioritare 2 și 3, numai două DMI se situează la un nivel acceptabil în ceea ce privește proiectele primite și contractate, respectiv DMI 2.3 „Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS” și 3.1 „Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României”, pentru celelalte patru DMI fiind necesare măsuri urgente pentru accelerarea depunerii și implementării de proiecte.

Având în vedere că, în octombrie 2009, a demarat evaluarea intermediară a POAT care se realizează prin consultanță externă, atât AM cât și CM POAT vor beneficia de o analiză complexă și obiectivă privind implementarea POAT, precum și de recomandări pentru îmbunătățirea absorbției eficiente a programului.

2.2. Informații privind conformitatea cu dreptul comunitar

Ajutor de stat – nu se aplică.

Protecția mediului – nu se aplică.

Achiziții publice

Prin OUG nr. 19/07.03.2009 privind unele măsuri în domeniul legislației referitoare la achizițiile publice, care a modificat și completat OUG nr. 34/2006 și care a intrat în vigoare la data de 12 martie 2009, au fost introduse numeroase modificări ale cadrului legislativ din România în materia achizițiilor publice.

Ținând cont de faptul că, după intrarea în vigoare a acestei Ordonanțe, au fost sesizate o serie de neconcordanțe între unele prevederi ale acestei OUG și Directiva 2007/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 de modificare a directivelor 89/665/CEE și 92/13/CEE ale Consiliului, în ceea ce privește ameliorarea eficacității căilor de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziții publice, de natură a atrage declanșarea procedurii de încălcare de către România a dreptului comunitar, conform art. 226 din Tratatul privind Comunitățile Europene, și de a genera ulterior corecții financiare pentru contractele finanțate din fonduri comunitare, s-a aprobat OUG nr. 72 din 17/06/2009 prin care aceste neconcordanțe s-au eliminat.

2.3. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Sistemul de management și control al POAT a fost acreditat de către Comisia Europeană în baza raportului Autorității de Audit (AA) din anul 2008.

În raportul de control elaborat de Autoritatea de Audit, conform Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1083/2006 (art.62,(d),(i)), a fost identificată o neregulă în cuantum total de 1.197 Euro și a fost solicitată recuperarea debitului, modificarea listelor de verificare utilizate la nivelul AM și a metodei de eșantionare folosită de ACP.

Suma respectivă a fost recuperată de la beneficiar în data de 24 septembrie 2009, prin plata voluntară. Modificarea listelor de verificare utilizate de AM a fost realizată odată cu modificarea 10 a manualului de proceduri aprobată în 02.12.2009. În ceea ce privește modificarea metodei de eșantionare folosite de ACP, aceasta va fi realizată în cadrul contractului de servicii „Consultanță acordată în vederea dezvoltării capacității Autorității de Certificare și Plată pentru gestionarea eficientă a Instrumentelor Structurale”. Neregula identificată nu a fost considerată sistemică.

De asemenea, pe parcursul anului 2009, Autoritatea de Audit a realizat trei misiuni de audit pentru POAT, în urma cărora s-a constatat că sistemul de management și control al POAT funcționează, însă necesită îmbunătățiri minore:

Obiectivele misiunii de audit	Perioada	Recomandări
Obținerea unei asigurări rezonabile că sistemul de management și control al POAT a funcționat eficient pentru prevenirea erorilor și neregulilor și că, în cazul apariției acestora, sistemul a acționat eficient în detectarea și corectarea lor.	01.02-15.03.2009	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul AM POAT → Modificarea fișelor de post ale persoanelor responsabile pentru CFPP, în sensul subordonării acestora direct șefului AM pentru activități specifice Controlului financiar preventiv, și subordonării directe față de șeful SMF pentru celelalte activități; → Îmbunătățiri minore ale procedurii menite să eficientizeze procesul de evaluare și contractare și să clarifice anumite etape din procedură, precum și respectarea termenelor prevăzute în procedura POAT; → Îmbunătățiri ale procesului de verificare administrativă, ale procesului de verificare la fața locului, inclusiv asigurarea documentării raportului de verificare la fața locului. • La nivelul ACP → Aprobarea cât mai urgentă a ROF-ului și a documentelor organizaționale, precum și transmiterea acestora către AA; → Îmbunătățiri ale procedurilor de lucru, precum și respectarea acestora.
Obținerea unei asigurări rezonabile că sistemul de management și control funcționează în mod eficient în practică și că declarația de cheltuieli prezentată Comisiei este corectă iar tranzacțiile care au stat la baza acesteia sunt corecte, legale și regulamentare	06.05-30.07.2009	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul AM POAT → Disponerea și urmărirea tuturor măsurilor necesare recuperării sumelor plătite necuvenit, conform Ordonanței nr. 79/2003, privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare. • La nivelul ACP → Urmărirea tuturor măsurilor necesare recuperării sumelor plătite necuvenit, conform prevederilor Ordonanței nr.79/2003, privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare. • Recomandare comună AM POAT - ACP → Îmbunătățiri ale procesului de verificare la fața locului, atât la nivelul AM POAT cât și la nivelul ACP.
Obținerea unei asigurări rezonabile că sistemul de management și control al POAT, a funcționat eficient pentru prevenirea erorilor și că, în cazul apariției acestora, sistemul a acționat eficient în detectarea și corectarea lor.	05.10-30.11.2009	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul AM POAT → Îmbunătățiri minore ale procedurii menite să eficientizeze procesul de evaluare, contractare și verificare la fața locului; → Suplimentarea posturilor alocate la nivelul Serviciului de Management Financiar din cadrul AM POAT și ocuparea acestor posturi cel târziu până la data de 31.03.2010 (cu un număr de cel puțin 2 posturi). Inițierea demersurilor la nivelele superioare de decizie pentru ocuparea acestor posturi la termenul indicat, în vederea asigurării în timp util a necesităților de instruire. • La nivelul ACP → Actualizarea planului de înlocuire a personalului potrivit noului stat de funcții al ACP, a planului de verificare la fața locului în conformitate cu previziunile și declarațiile lunare de cheltuieli transmise de AM, întocmirea Planului anual de control pe baza analizei de risc, conform procedurii ACP; → Nerespectarea anumitor prevederi procedurale; → Modificarea până la data de 31.12.2009 a Acordului încheiat între ACP și AM POAT privind implementarea proiectelor finanțate din POAT al cărui beneficiar este ACP, în vederea remedierii deficiențelor constatate.

Stadiul implementării recomandărilor emise de către Autoritatea de Audit va fi urmărit în cadrul misiunilor de follow-up planificate a se derula în anul 2010.

În ceea ce privește problemele întâmpinate în implementarea POAT, în Raportul Anual de Implementare 2008, au fost descrise o serie de **probleme** cu care Autoritatea de Management s-a confruntat pe parcursul anului 2008 și măsurile identificate pentru soluționarea acestora. O parte din aceste măsuri au fost implementate în anul 2008, iar pentru altele rezolvarea a avut loc în anul 2009, respectiv:

- A continuat organizarea de întâlniri periodice cu beneficiarii în vederea clarificării problemelor intervenite în implementarea proiectelor, precum și oferirea de help-desk pentru elaborarea cererilor de finanțare și a cererilor de rambursare.
- A fost deschisă posibilitatea solicitării de finanțare și de către alți actori (sprijinirea coordonării strategiei privind poli de creștere – deschisă Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, precum și posibilitatea finanțării majorării salariale acordate în temeiul Legii nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare – deschisă pentru Autoritățile de Management, Organismele Intermediare instituții publice, Autoritatea de Certificare și Plată și Autoritatea de Audit).
- A fost încheiat un acord de implementare cu ACP (beneficiar POAT) prin Ordinul MEF nr.111/20.01.2009 în vederea stabilirii modului de implementare a proiectelor finanțate din POAT pentru care ACP este beneficiar, respectiv a aspectelor legate de managementul financiar și derularea procedurilor de achiziție publică și au fost inițiate alte două acorduri cu beneficiarii Direcția Coordonare de Sistem (DCS) și Unitatea Centrală de Evaluare (UCE) din ACIS.
- A fost intensificată comunicarea și consultarea cu autoritățile de management în cadrul CCAT.
- Au fost continuate demersurile pentru promovarea unui act normativ de către ACIS care să reglementeze anumite tipuri de cheltuieli de asistență tehnică (proiectul de Hotărâre de Guvern inițiat în anul 2008 a fost repus în anul 2009 pe circuitul avizărilor în MFP ca Ordonanță de Urgență, însă proiectul a fost respins de către Direcția Generală de Programare Bugetară sub considerentul că afectează Bugetul de Stat consolidat).
- În anul 2009 a fost creată o anexă separată a Planului Anual al Achizițiilor Publice al MFP pentru proiectele finanțate în cadrul liniei de asistență tehnică.
- În contractul „Sprijinirea funcționării ACIS, inclusiv a AM POAT”, a cărui implementare a început în anul 2009, a fost inclusă furnizarea de expertiză la nivelul principalului beneficiar (ACIS) pentru pregătirea documentațiilor de atribuire.

Din activitatea derulată în cursul anului 2009, s-au desprins următoarele lecții și au fost luate o serie de măsuri:

Lecții învățate	Măsuri adoptate
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Număr redus de proiecte 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Finanțarea în cadrul POAT a unor tipuri noi de proiecte (privind sprijinul activității coordonatorilor de poli, privind rambursarea unei părți din majorarea salarială acordată funcționarilor publici care lucrează în domeniul managementului, controlului și coordonării instrumentelor structurale) ▪ Elaborarea unui plan de acțiune pentru SMIS, care va determina și prioritizarea proiectelor în acest domeniu
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înregistrarea în continuare a unor dificultăți în lansarea procedurilor de achiziție publică ▪ Întârzieri determinate de contestații, anulări de licitații 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preluarea de personal din alte departamente ale MFP, formarea personalului în domeniul achizițiilor, utilizarea expertizei externe în scrierea documentațiilor de proiect ▪ Clarificarea cerințelor din cadrul documentațiilor, în special pentru serviciile de consultanță

Lecții învățate	Măsuri adoptate
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Procese de evaluare de durată în cadrul procedurilor de achiziție publică ▪ Întârzieri în faza de încheiere a contractelor de achiziție publică ▪ Întârzieri în graficul plăților aferent contractelor de achiziție publică 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scurtarea duratei evaluării prin simplificarea cerințelor de documentații la momentul depunerii ofertelor și degrevarea membrilor comisiei de evaluare de alte sarcini ▪ Utilizarea experienței de până acum pentru grăbirea ritmului de contractare și verificare a rapoartelor și facturilor (inclusiv definirea mai clară a conținutului contractelor de achiziții, a cerințelor cu privire la conținutul rapoartelor și a condițiilor de implementare)

În ceea ce privește îmbunătățirea procesului de achiziții publice, în cadrul **studiului privind Facilitatea de Asistență Tehnică** (destinată acoperirii necesităților urgente și justificate intervenite în procesul implementării instrumentelor structurale și sprijinirea schimbului de experiență și multiplicării „bunelor practici” la nivelul întregului sistem instituțional de gestionare a IS), elaborat în cadrul proiectului Facilitatea de Asistență Tehnică, finanțat din DMI 1.1, au fost identificate următoarele tipuri de asistență și livrabile necesare a fi realizate:

Asistență necesară achiziției publice	Livrabile
Consultanță pentru stabilirea unor factori de evaluare pe tipuri de contracte de consultanță	→ Grile de evaluare pentru diverse tipuri de asistență tehnică
Asistență pentru verificarea caietelor de sarcini elaborate de către autoritățile locale, elaborarea de modele de termeni de referință pe tipuri de servicii/ lucrări/ achiziții de bunuri („blue prints”)	<ul style="list-style-type: none"> → Caiete de sarcini revizuite/ Rapoarte de evaluare a caietelor de sarcini → Modele de termeni de referință pe tipuri de servicii/ lucrări/ achiziții de bunuri („blue prints”)
Consultanță pentru beneficiari pentru contractarea activității de audit	→ Metodologii de selecție, evaluare și contractare de servicii de audit pe tipuri de proiecte
Asistență pentru rezolvarea contestațiilor în procedurile de achiziție publică	→ Puncte de vedere/ opinii asupra contestațiilor emise în cadrul procedurilor de achiziții publice
Asistență pentru realizarea de termeni de referință pentru vizite de studiu și schimburi de experiență	→ Caiete de sarcini pentru vizite de studii și schimburi de experiență
Recomandări/opinii/proponeri privind elaborarea fișelor tehnice pentru proiectele finanțate din axa de asistență tehnică pentru implementarea activităților de informare și publicitate	<ul style="list-style-type: none"> → Caiete de sarcini pentru contractarea serviciilor de asistență tehnică pentru activitățile de informare → Note justificative pentru proiectele finanțate din axa de asistență tehnică pentru implementarea activităților de informare și publicitate

2.4. Modificări în contextul implementării Programului Operațional Asistență Tehnică

Evoluția economiei reale în 2009 a fost puternic afectată de criza economică și financiară care a început să se manifeste în România încă din trimestrul III 2008. Astfel, IS reprezintă una dintre cele mai mari oportunități pentru România de a remedia deficiențele de dezvoltare socio-economică, de a moderniza economia și societatea, de a crește nivelul de calitate a vieții și, implicit, de a reduce decalajele de

dezvoltare față de restul Uniunii Europene. Mai mult decât atât, pe fondul constrângerilor bugetare generate de criza economică și financiară, IS reprezintă o sursă de finanțare nerambursabilă semnificativă și extrem de convenabilă.

În acest context, în anul 2009, POAT a inclus două noi posibilități de finanțare în cadrul Axei prioritare 1 (DMI 1.1), după cum urmează:

1. În data de 19.11.2008, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.1513 privind completarea Hotărârii Guvernului nr. 998/2008 pentru desemnarea poliilor de creștere și a poliilor de dezvoltare urbană în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională. Această hotărâre prevede **desemnarea, pentru fiecare pol de creștere, a unui coordonator de pol, care va sprijini coordonarea pregătirii și implementării planului integrat de dezvoltare al polului de creștere și a proiectelor incluse în plan.** Având în vedere caracterul orizontal al acestui mecanism de coordonarea a intervențiilor finanțate din instrumentele structurale pentru poliile de creștere, autoritățile române împreună cu CE (conform scrisorii DG REGIO din 22.12.2008) au stabilit că biroul coordonatorului de pol (cuprinzând cheltuieli cu salariile, întreținerea sediului acestuia, deplasările acestuia și echipei sale etc.) pot fi finanțate din Programul Operațional Asistență Tehnică.
2. Având în vedere efectele crizei economice și financiare din plan internațional care a afectat și România, inclusiv crearea unei presiuni puternice asupra bugetului de stat, și în special asupra cheltuielilor de personal, precum și necesitatea de a asigura un personal stabil, cu o înaltă calificare în structurile de gestionare a IS, autoritățile române au agreeat cu Comisia Europeană ca o parte din cheltuielile cu personalul implicat în gestionarea IS să fie rambursate din POAT.

Având în vedere cele două noi nevoi de sprijin identificate a fi finanțate din POAT, în anul 2009, AM POAT a făcut demersurile necesare pentru modificarea DCI, a ordinului de cheltuieli eligibile, precum și a manualului de proceduri și a ghidului solicitantului, în vederea creării posibilității finanțării acestor tipuri de proiecte din POAT.

2.5. Modificări importante în sensul Articolului 57 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006

Nu se aplică.

2.6. Complementaritatea cu alte instrumente

2.6.1. Complementaritatea utilizării AT între POAT și axele prioritare de AT ale celorlalte programe operaționale

Programarea asistenței tehnice la nivelul CSNR s-a realizat pe două paliere: POAT și axele de asistență tehnică aferente celorlalte programe operaționale..

Pentru a răspunde necesității de coordonare pentru diverse probleme specifice/tematice de asistență tehnică, ACIS a creat o serie de grupuri de lucru (GL) pentru a soluționa aspectele ce impun o coordonare inter-instituțională, cu participarea reprezentanților din partea tuturor programelor operaționale.

Principalele rezultate obținute de GL pe parcursul anului 2009 au fost:

- A fost realizat planul de formare pentru 2009 și au fost identificate punctele tari și punctele slabe în implementarea acestui plan;

- A fost realizată corelarea acțiunilor de comunicare aferente planurilor de comunicare ale instituțiilor responsabile de gestionarea IS, în vederea completării și a evitării suprapunerilor;
- Au fost prezentate două contracte aflate în pregătire care vizează sistemul informatic SMIS-CSNR (primul are în vedere dezvoltarea și mentenanța sistemului informatic, iar cel de-al doilea – dezvoltarea portalului MYSMIS), fiind discutate propunerile membrilor de îmbunătățire a acestui sistem;
- A fost prezentat un instrument informatic Oracle Discoverer Viewer, pus la dispoziția Coordonatorilor SMIS de la nivelul Autorităților de Management de către ACIS, ce permite vizualizarea și exportul de date din SMIS, în timp real, urmând ca pe baza acestuia instituțiile să poată realiza diferite raportări privind stadiul absorbției instrumentelor structurale;
- O importantă activitate a GL SMIS a anului 2009 a constituit-o sesiunea de instruire la nivel avansat a coordonatorilor SMIS din cadrul diferitelor instituții implicate în managementul IS, componentă a contractului „Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CSNR”;
- A fost asigurată promovarea de bune practici în domeniul evaluării și asigurarea dezvoltării capacității de evaluare. În acest sens, reuniunile au cuprins:
 - ➔ prezentări și analize pe marginea metodologiilor de evaluare propuse în ofertele tehnice pentru evaluările contractate în anul 2009 (AM POS Transport, AM POS CCE, AM POS DRU, ACIS);
 - ➔ prezentarea lecțiilor învățate din prima evaluare intermediară (Evaluarea intermediară a POR);
 - ➔ prezentarea și dezbaterile rapoartele de evaluare pregătite pentru DG Regio (evaluări ex-post, alte studii);
- A fost dezvoltată în continuare capacitatea de realizare și utilizare a analizei cost – beneficiu. ACIS a prezentat o propunere de proiect prin care se urmărește:
 - ➔ evaluarea eficienței și eficacității practicii de a utiliza ACB în selectarea proiectelor finanțate prin IS, în special a proiectelor sub pragurile stabilite la nivel național și de a identifica elemente de îmbunătățire a acestora;
 - ➔ furnizarea de asistență pentru adresarea punctelor slabe identificate, inclusiv metode alternative care să evalueze meritul proiectelor de investiții propuse;
 - ➔ facilitarea îmbunătățirea cunoașterii în domeniu în rândul actorilor implicați.
 - ➔ proiectul va fi propus spre finanțare din POAT, membrii GL-ACB urmând a face parte din Comitetul de Coordonare al acestui contract.

Concluziile și recomandările grupurilor de lucru au fost aduse la cunoștința Comitetului de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, constituit din șefii tuturor programelor operaționale, fiind luate în calcul pentru îmbunătățirea la nivel operațional și strategic a implementării IS.

Grupurile de Lucru beneficiază de sprijin pentru activitățile lor tematice, care se bazează în general pe resursele de asistență tehnică (POAT). Activitatea grupurilor de lucru este mai largă decât problemele stricte de asistență tehnică.

În ceea ce privește coordonarea globală a asistenței tehnice finanțate din axele prioritare de AT ale celorlalte programe operaționale cu asistența tehnică finanțată la nivel orizontal din POAT, aceasta s-a realizat în cadrul **Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice (CCAT)**, organizat de AM POAT. Pe parcursul anului 2009 au avut loc 3 reuniuni ale acestui comitet, la care au participat responsabili de AT din partea tuturor programelor operaționale din cadrul Obiectivelor de Convergență și Cooperare Teritorială, observatori din partea Autorității de Audit și ACP, precum și câte un reprezentant din partea grupurilor de lucru.

Principalele subiecte discutate în cadrul acestor reuniuni au fost:

- Prezentarea stadiului implementării axelor de AT și POAT pe baza formularelor privind utilizarea AT, care conțin informații privind proiectele de AT și contractele de achiziții publice aferente finalizate, aflate în implementare și în contractare;
- Analizarea fișelor contractelor de achiziții publice AT aflate în pregătire pentru evitarea posibilelor suprapuneri;
- Discutarea problemelor intervenite în implementarea AT;
- Prezentarea rezultatelor grupurilor de lucru privind problemele identificate pe domeniile respective și a soluțiilor care pot fi rezolvate prin finanțare AT;
- Prezentarea unei analize comparative privind procedura de elaborare, selecție, aprobare și contractare a proiectelor de AT.

Deciziile adoptate și implementate până la 31.12.2009, transmise spre informare și șefilor Autorităților de Management) au vizat, inter alia:

- Analizarea de către grupurile de lucru a fișelor contractelor de AT aflate în pregătire;
- Analizarea posibilelor suprapuneri între SMIS și sistemele informatice care urmau să fie dezvoltate de POS Transport și POS DRU (ulterior POS Transport a renunțat la dezvoltarea sistemului informatic);
- Organizarea unei întâlniri cu reprezentanții AM-urilor/OI-urilor pe tema eligibilității cheltuielilor de AT;
- Realizarea unei analize calitative pe baza formularelor privind utilizarea AT.

2.6.2. Coordonarea instrumentelor structurale

În decursul anului 2009, la nivelul ACIS au fost înregistrate următoarele progrese privind coordonarea IS:

- Au fost organizate patru reuniuni ale Comitetului de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (CMC), în cadrul cărora au fost adoptate decizii operaționale pentru îmbunătățirea implementării programelor operaționale.
- Au fost identificate și puse în practică o serie de măsuri de simplificare și accelerare a procesului de implementare, acordându-se o atenție sporită reducerii perioadei dintre depunerea propunerilor de proiecte și semnarea contractelor de finanțare cu beneficiarii, simplificării documentației solicitate potențialilor beneficiari de către Autoritățile de Management și armonizării și uniformizării Ghidurilor Solicitantului pentru toate programele operaționale. Procesul de armonizare a Ghidurilor Solicitantului a vizat facilitarea înțelegerii de către solicitant a informațiilor cuprinse în aceste documente, asigurarea unei coerențe sporite a cerințelor și informațiilor din conținut, precum și asigurarea transparenței față de solicitanți cu privire la cerințe și obligații.
- În urma discuțiilor de la nivelul Comisiei Europene și a modificării regulamentelor comunitare în sensul includerii unor prevederi care să permită mecanisme flexibile de decontare a cheltuielilor (art.7 parag.4 (i) din Regulamentul 397/2009 care modifică Regulamentul 1080/2006 și art.11, parag, 3 (b) din Regulamentul 396/2009 care modifică Regulamentul 1081/2006), ACIS a inițiat modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare.
- A fost modificată legislația secundară privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, în cadrul diferitelor programe operaționale (POS CCE, POAT, PODCA, POS Mediu).

2.7. Monitorizare și evaluare

2.7.1. Monitorizare

Utilizarea SMIS–CSNR

Sistemul Unic de Management al Informației a fost actualizat zilnic cu date pentru POAT de către:

- Personalul din AM POAT conform drepturilor de acces acordate de administratorul SMIS (Modulul „Programare” pentru actualizarea modificărilor DCI care au intervenit în anul 2009, Modulul „Project management” prin introducerea datelor aferente cererilor de finanțare primite și a procesului de evaluare, modulul „Monitorizare” pentru monitorizarea proiectelor (înregistrarea cererilor de rambursare și a rapoartelor de progres) și a programului, modulul „Fluxul de Fonduri” pentru informațiile privind plățile către Beneficiari și solicitările de plăți către ACP, modulul „Audit/Control” pentru înregistrarea debitelor și a recuperărilor acestora).
- Personalul Autorității de Audit pentru înregistrarea în modulul „Audit/Control” a datelor aferente neregulilor identificate în misiunile de audit efectuate;
- Personalul ACP pentru înregistrarea fondurilor solicitate/primite de la CE, precum și a plăților către AM în modulul “ Fluxul de Fonduri”, precum și pentru înregistrarea în modulul „Audit/Control” a datelor aferente neregulilor identificate în misiunile de control efectuate.

Pe parcursul anului 2009, 11 persoane din cadrul AM POAT au fost instruite pentru utilizarea SMIS (Managementul proiectului – 3, Fluxul fondurilor – 4, Monitorizare – 2 și Formare coordonatori SMIS -2). Totodată, având în vedere faptul că rapoartele generate de SMIS nu răspund nevoilor reale de monitorizare pentru programele operaționale, precum și faptul că în anul 2009 nu s-a reușit demararea contractului de dezvoltare a SMIS, coordonatorul SMIS din ACIS a pus la dispoziția coordonatorului SMIS din POAT un instrument informatic Oracle Discoverer Viewer, ce permite vizualizarea și exportul de date din SMIS, în timp real, și realizarea diferitelor raportări privind stadiul absorbției POAT.

Astfel, pe baza datelor furnizate de SMIS, au fost elaborate următoarele raportări:

- Situații săptămânale privind numărul și valoarea proiectelor depuse/aprobate/contractate și a plăților efectuate către beneficiari, analizate la nivelul conducerii AM și înaintate Direcției Monitorizare din cadrul ACIS, care a centralizat situațiile primite de la toate PO și le-a prezentat în cadrul reuniunilor Grupului Interministerial pentru monitorizarea absorbției fondurilor comunitare, prezidat de Primul Ministru;
- Situații semestriale privind stadiul implementării POAT prezentate în cadrul celor două reuniuni ale CM POAT care au avut loc în anul 2009;
- Raportul anual de implementare pentru anul 2008, aprobat de CM POAT în cadrul reuniunii din 3 iunie 2008 și de CE în data de 2 august 2009.

Comitetul de Monitorizare pentru POAT

În decursul anului 2009, au avut loc două reuniuni ale CM POAT, în 2-3 iunie și 30-31 octombrie, iar principalele decizii adoptate au fost:

- Aprobarea raportului anual de implementare POAT 2008;
- Aprobarea modificării Anexei nr.1 la ROF CM POAT (Lista autorităților publice, instituțiilor și organismelor ai căror reprezentanți au statut de membru titular și supleant, respectiv observator în Comitetul de Monitorizare POAT) privind includerea reprezentanților Blocului Național Sindical - BNS/Confederației Sindicatelor Democratice din România - CSDR ca membru titular/supleant în CM POAT;
- Metodologia și întrebările utilizate în evaluarea intermediară a POAT să fie transmise membrilor CM pentru comentarii, înainte de efectuarea evaluării;

Totodată, membrii CM POAT au făcut următoarele recomandări:

- Necesitatea continuării coordonării Asistenței Tehnice între POAT și axele prioritare de Asistență Tehnică din cadrul celorlalte programe operaționale;
- Autoritatea de Management să ia în considerare recomandările reieșite din evaluarea tematică „Lecții învățate de la Phare pentru implementarea fondurilor structurale”;
- În ceea ce privește comunicarea:
 - ➔ Necesitatea efectuării de sondaje de opinie pentru evaluarea eficacității campaniilor de informare;
 - ➔ Importanța diversificării instrumentelor de informare privind instrumentele structurale prin utilizarea Help-desk-urilor și răspunsurilor la întrebări prin intermediul website-urilor;
 - ➔ Transmiterea materialele publicitare produse cu finanțare din IS la Unitatea de Comunicare din cadrul DG REGIO, pentru informare (broșuri, materiale informative, spoturi publicitare etc.);
 - ➔ Dezvoltarea în limba engleză a website-urilor www.poaat.ro și www.fonduri-ue.ro;
 - ➔ Includerea în mesajele care vor fi utilizate pentru promovarea IS, ca mesaj secundar, și a mesajului privind „existența asistenței pentru beneficiari”.
- Realizarea unei analize cu privire la problemele legate de implementarea IS, inclusiv cauzele care conduc la respingerea proiectelor și soluții pentru înlăturarea acestor probleme;
- Promovarea bunelor practici la nivelul IS;
- Accelerarea implementării POAT, prin sprijinirea în continuare a beneficiarilor;
- Organizarea unei întâlniri cu toate Autoritățile de Management pentru a stabili măsurile necesare pentru utilizarea la capacitatea maximă a Sistemului Unic de Management al Informației (SMIS);
- Necesitatea realizării de către ANRMAP a unor ghiduri de aplicare a achizițiilor publice (modele de contract ușor de utilizat, rapoarte de evaluare etc.).

Aceste recomandări, în cea mai mare parte, au fost implementate sau sunt în curs de implementare, stadiul realizării acestora fiind urmărit la fiecare reuniune a CM POAT.

În cadrul reuniunilor, membrii CM POAT s-au implicat activ în dezbaterile problemelor intervenite în implementarea programului, iar reprezentantul mediului de afaceri a exprimat disponibilitatea ca, în măsura în care Autoritatea de Management identifică nevoi punctuale de sprijin, să apeleze la Alianța Confederațiilor Patronale din România.

Planul de Lucru POAT 2008-2009

Planul de Lucru POAT 2008-2009 a fost elaborat de Autoritatea de Management, în primul trimestru al anului 2008, ca un instrument de lucru utilizat în procesul de implementare și monitorizare a POAT. Acest document a fost prezentat membrilor CM POAT în reuniunea din data de 16 mai 2008, iar, ulterior, în cadrul reuniunilor CM a fost urmărit stadiul implementării Planului de Lucru.

Acest instrument a sprijinit atât Autoritatea de Management, cât și beneficiarii POAT, în planificarea activităților ce urmau a fi derulate și a fost utilizat în monitorizarea stadiului contractelor de achiziții aflate în derulare sau pregătire la nivelul beneficiarilor POAT.

Obiectivele propuse în PL POAT 2008-2009 nu au putut fi atinse până la 31.12.2009 decât într-o mică măsură, iar motivele care au determinat aceste nerealizări din punct de vedere al implementării proiectelor au fost descrise la pct. 2.1.6. Autoritatea de Management consideră că Planul de Lucru este un instrument util care a determinat beneficiarii POAT să-și stabilească prioritățile și să se contureze la nivelul POAT acțiunile concrete care urmau să contribuie la realizarea obiectivelor POAT.

De aceea, Autoritatea de Management și-a propus ca în semestrul I 2010 să facă o analiză privind implementarea Planului de Lucru POAT 2008-2009 și să elaboreze pentru perioada 2010-2011 un nou Plan de Lucru, în care obiectivele, rezultatele și activitățile să fie stabilite inclusiv pe baza experienței acumulate

În cei doi ani de implementare. Având în vedere faptul că rezultatele contractelor începute au fost atinse numai parțial, AM și-a propus să păstreze în Planul de Lucru POAT 2010-2011 contractele din Planul de Lucru 2008-2009, cu mențiunea că nu vor mai fi adăugate alte contracte decât în măsura în care acestea vor fi lansate în timp util pentru a realiza și rezultate concrete în perioada 2010-2011.

2.7.2. Evaluare

În luna mai 2009 a fost aprobat spre finanțare din POAT proiectul „**Realizarea de evaluări pentru perioada 2009-2010**”, al cărui obiectiv general este de a contribui la consolidarea capacității de coordonare a implementării instrumentelor structurale și la dezvoltarea unui sistem administrativ corespunzător prin acțiuni ce vizează asigurarea unui nivel comun de experiență și cunoștințe în rândul actorilor implicați. Obiectivul specific al proiectului este de a realiza activitățile de evaluare a CSNR și a POAT, aferente perioadei 2009-2010.

Implementarea acestui proiect se realizează prin intermediul unui contract de servicii de asistență tehnică „**Realizarea de evaluări pe parcursul implementării CSNR și POAT**”, contract semnat în data de 2 octombrie 2009. Activitățile contractului sunt implementate de consorțiul compus din companiile KPMG, Gea Strategy & Consulting și Pluriconsult, demararea efectivă a acțiunilor începând în data de 13 octombrie 2009. Una din componentele acestui contract de servicii constă în realizarea evaluării intermediare a POAT.

Scopul evaluării intermediare POAT este de a pune la dispoziția factorilor de decizie și de formulare a politicilor, precum și managerilor de programe, informații pertinente și analize credibile privind progresul înregistrat până în prezent în cadrul POAT, schițând principalele lecții învățate pe parcursul primului an de implementare și subliniind cele mai bune practici, precum și de a contribui la raportarea strategică în conformitate cu articolul 29 din Regulamentul CE nr.1083/2006. Întrebările de evaluare adresează relevanța, coerența/ consistența, eficiența și eficacitatea programului, după cum urmează:

Relevanță

- Analizele inițiale și indicatorii stabiliți pentru 2004-2007 mai reflectă nevoile de intervenție? Care sunt schimbările importante care au avut loc de la perioada programării inițiale și care sunt cele previzionate?
- În ce măsură afectează schimbările de context conținutul POAT?
- Sunt în continuare relevante operațiunile din cadrul Axelor Prioritare și a Domeniilor Majore de Intervenție?

Coerență/consistență

- În ce măsură există complementaritate între axele prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale și POAT?
- În ce măsură sunt operațiunile POAT consecvente în raport cu dezvoltările europene și naționale în domeniu?

Eficiență

- Sistemul de management/implementare este funcțional și operează eficient? Structura instituțională este stabilă și adecvată? Resursele umane sunt pregătite corespunzător?
- În ce măsură contribuie Comitetul de Monitorizare la sporirea eficienței implementării POAT?

Eficacitate

- Care este progresul real al implementării?
- Care este diferența între performanța planificată și cea reală?
- Care sunt factorii care contribuie la diferența dintre performanța planificată și cea reală?

Întrebări specifice

1. În ce măsură POAT asigură standarde și instrumente comune și informațiile necesare?
2. În ce măsură POAT contribuie la dezvoltarea unei culturi comune a evaluării în cadrul sistemului de administrare a IS?
3. În ce măsură instruirea furnizată prin POAT contribuie la asigurarea unui personal bine pregătit în cadrul structurilor relevante?
4. Cât de bine este asigurată funcționarea structurilor relevante prin sprijin POAT?
5. Care sunt nevoile pe termen lung care trebuie acoperite prin POAT în ceea ce privește dezvoltarea și funcționarea SMIS?
6. În ce măsură instruirea, comunicarea și activitățile de sprijin furnizate prin POAT contribuie la o mai bună utilizare a SMIS?
7. Cât de bine sunt diseminate la nivel național mesajele privind instrumentele structurale prin POAT? Există alternative pentru atingerea obiectivelor AP3?

În scopul integrării evaluării în procesul de management al POAT, termenii de referință au fost discutați și aprobați în cadrul Comitetului de Coordonare a Evaluării. CM POAT a fost, de asemenea, consultat și a contribuit la îmbunătățirea cerințelor. Pornind de la cerințele și întrebările de evaluare specificate în Termenii de Referință, echipa de evaluatori a elaborat o **metodologie de lucru**, cu scopul de a defini instrumentele de colectare a datelor și de evaluare folosite în evaluarea intermediară POAT. De asemenea, au fost detaliate întrebările de evaluare, grupurile țintă și corelațiile așteptate care să conducă în final la concluzii și recomandări.

Abordarea propusă de evaluatori a urmărit cele patru criterii de evaluare: **relevanță, coerență/ consistență, eficiență și eficacitate**, cu accent pe două paliere de analiză: la nivel de program și la nivelul fiecărei axe prioritare și domeniu major de intervenție în parte.

În vederea promovării acestui exercițiu de evaluare și explicării componentelor sale, la începutul anului 2010 a avut loc un seminar de lansare a evaluării intermediare a POAT, organizat în cadrul CCAT, prilej cu care s-a prezentat metodologia de evaluare și echipa de evaluatori.

Raportul de evaluare va fi finalizat, conform planului de lucru, în luna mai 2010, rezultatele acestei evaluări urmând a fi prezentate în cadrul sesiunii de primăvară a Comitetului de Monitorizare POAT.

Alături de evaluarea POAT, la nivelul ACIS se desfășoară **evaluări cu caracter orizontal în scopul îmbunătățirii capacității naționale de absorbție și a implementării generale a CSNR 2007-2013**.

Astfel, **evaluarea formativă a instrumentelor structurale în România** încearcă să răspundă la următoarele teme:

- performanța reală a IS în România față de așteptări și țintele stabilite, precum și față de capacitatea celor implicați în implementarea acestora;
- factorii interni și externi majori ce le influențează performanța;
- calitatea asistenței tehnice dedicată managementului și implementării instrumentelor structurale;
- calitatea măsurilor de informare și publicitate luate pentru publicul țintă;
- premisele create de portofoliile de proiecte și procesul de selecție a proiectelor pentru obținerea eficienței și eficacității fondurilor.

Un alt studiu de evaluare intitulat **Provocări legate de capacitatea beneficiarilor publici și privați** va realiza o analiză profundă a capacității beneficiarilor instrumentelor structurale și va explora modul în care aceasta influențează performanța fondurilor și atingerea rezultatelor așteptate.

De asemenea, pe baza evaluărilor intermediare ale programelor operaționale, sub coordonarea ACIS, va fi elaborat un **Raport sinteză** care va analiza o serie de aspecte strategice:

- consecințele crizei economice asupra strategiei și a implementării acesteia;
- relevanța, eficiența și eficacitatea programelor operaționale;
- relevanța mecanismelor de implementare;
- potențialul de îmbunătățire a impactului investițiilor, inclusiv creșterea sinergiei și complementarității între programe și priorități.

Aceste studii de evaluare au demarat în anul 2009 și vor fi finalizate pe parcursul anului 2010.

Totodată, în anul 2009 a continuat implementarea **recomandărilor din raportul de evaluare tematică „Leții învățate de la PHARE pentru implementarea fondurilor structurale”**, realizat cu sprijinul programului PHARE, care au fost prezentate în Raportul Anual de Implementare 2008. **Stadiul implementării recomandărilor formulate în raportul de evaluare tematică PHARE este prezentat în Anexa 2.**

2.8. Rezerva națională de performanță

Nu se aplică.

3. Implementarea axelor prioritare

3.1. Axa prioritară 1 - Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor

3.1.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

• Informații privind evoluția fizică a priorității

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Indicator 1: Studii, analize, rapoarte, strategii (nr.)	Realizare⁽¹⁾	0	0	2	-	-	-	-	-	-	2
	Țintă ⁽²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	121	121
	Valoare de bază ⁽³⁾	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 2: Ghiduri și alte documente metodologice (nr.)	Realizare	0	0	1	-	-	-	-	-	-	1
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 3: Evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
	Valoare de bază	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 4: Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante (nr.)	Realizare	0	8	29	-	-	-	-	-	-	29
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	130	130
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 5: Zile participant la instruire - beneficiari (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	42000	42.000
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 6: Zile participant la instruire – structuri de gestionare (nr.)	Realizare	0	0	1500	-	-	-	-	-	-	1500
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	28000	28000
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Realizarea trebuie exprimată cumulativ – valoarea indicatorului trebuie să fie valoarea totală realizată până la sfârșitul anului de raportare. Realizările din anii anteriori pot fi actualizate atunci când se prezintă rapoartele anuale de implementare pentru anii următori, în cazul în care sunt disponibile informații mai precise.

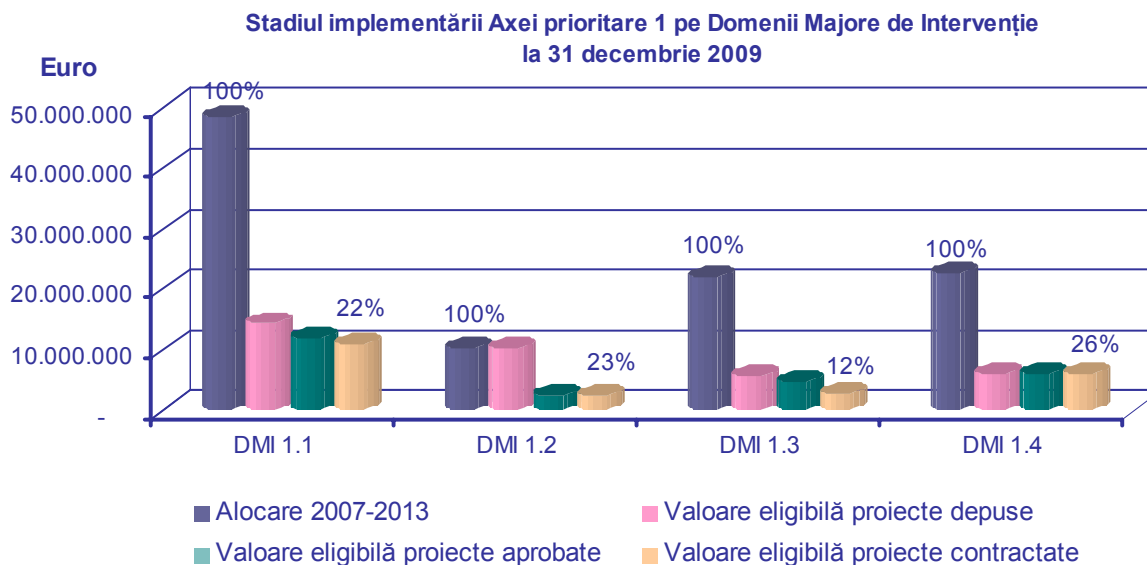
⁽²⁾ Obiectivul poate fi anual sau total pe întreaga perioadă de programare.

⁽³⁾ Situație de referință introdusă numai pentru primul an când informațiile sunt disponibile, cu excepția cazului în care se folosește conceptual de baza de referință dinamică.

• Analiza calitativă

Obiectivul acestei axe prioritare constă în consolidarea capacității de coordonare a implementării instrumentelor structurale și dezvoltarea unui sistem administrativ corespunzător prin acțiuni ce au ca obiectiv asigurarea unui nivel comun de experiență și cunoștințe printre actorii implicați.

În anul 2009, în cadrul Axei prioritare 1 a continuat trendul ascendent din anul 2008 privind proiectele depuse și aprobate și a fost intensificat procesul de contractare.

Acest trend a fost generat și de deschiderea în anul 2009, în cadrul Axei prioritare 1 (DMI 1.1), a două noi posibilități de finanțare. O primă modificare, sugerată de Comisia Europeană, a fost introducerea coordonatorilor de poli naționali de creștere ca potențiali beneficiari în cadrul DMI 1.1, modificare ce a intervenit în prima parte a anului 2009.

Experiențele europene au demonstrat că problemele economice, sociale și de mediu din zonele urbane degradate pot fi rezolvate în mod eficient dacă sunt abordate integrat. Ca urmare, în anul 2007, prin HG 998/2007, România a identificat și desemnat șapte poli de creștere și de dezvoltare urbană, în care să se realizeze cu prioritate investiții din fonduri comunitare și naționale. Cei 7 poli de creștere desemnați la nivelul României sunt: Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași, Ploiești și Timișoara.

Concentrarea populației, a activităților economice și culturale în aceste orașe și rolul acestora ca noduri de transport justifică concentrarea investițiilor în regenerarea fizică, îmbunătățirea mediului antreprenorial, a calității mediului și a serviciilor sociale în zonele urbane, pentru a le sprijini în îndeplinirea funcțiilor lor urbane.

Pentru polii de creștere, documentul de planificare comprehensivă este Planul Integrat de Dezvoltare (PID), ce se implementează printr-o serie de proiecte individuale ce au ca obiectiv realizarea unei dezvoltări durabile. Finanțarea proiectelor din cadrul PID se finanțează parțial prin Programul Operațional Regional, din Axa prioritară 1, DMI 1.1.

Dacă partea de implementare de proiecte integrate de dezvoltare este susținută financiar de POR, partea de funcționare și de coordonare a strategiei privind polii de creștere, a fost prevăzută a fi finanțată prin POAT, conform acestei prime modificări a beneficiarilor eligibili din cadrul DMI 1.1.

Cea de-a doua modificare intervenită în a doua jumătate a anului 2009 și agreată de reprezentanții CE vizează finanțarea cheltuielilor salariale suplimentare de 75% (prevăzute de Legea 490/2004 și prin HG 170/2005) pentru personalul implicat în gestionarea instrumentelor de pre-aderare și structurale. Această modificare a apărut pe fondul crizei economice și a constrângerilor bugetare pe care aceasta le-a determinat în România.

Cereri de finanțare primite/evaluate în 2009

În cadrul acestei Axe Prioritare 1 în anul 2009 au fost primite, aprobate și contractate cereri de finanțare, după cum urmează:

Domeniu Major de Intervenție (DMI)	Proiecte primite în 2009	Proiecte respinse/retrase în 2009	Proiecte aprobate în 2009	Proiecte contractate în 2009
1.1 Sprijin pentru managementul și implementarea instrumentelor structurale	12	2	10	8
1.2 Evaluare	4	1	3	3
1.3 Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor	4	1	3	1
1.4 Funcționarea AM POAT, a ACIS, a ACP și a AA	1	0	1	2*
Total Axă prioritară 1	21	4	17	14

*Unul din cele 2 proiecte contractate a fost depus și aprobat în 2008.

Diferența dintre proiectele aprobate și contractate este reprezentată de 3 proiecte depuse în a doua jumătate a lunii decembrie 2009, care erau în etapa de evaluare la 31.12.2009 și care au fost contractate la începutul anului 2010. În ceea ce privește proiectele respinse/retrase:

- 3 cereri au fost respinse în procesul de evaluare (2 proiecte care vizează sprijin pentru ACP și 1 proiect privind sprijinirea coordonării implementării planului integrat de dezvoltare al polului de creștere Cluj Napoca), din care 1 proiect în etapa de verificare a conformității administrative și 2 proiecte în etapa de evaluare tehnico-financiară. Cele 2 proiecte respinse ale ACP, respectiv „Formarea continuă a personalului ACP în vederea gestionării eficiente a FSC” și „Sprijin oferit personalului ACP pentru eficientizarea implementării instrumentelor structurale prin încurajarea schimbului de experiență” au fost redepuse ulterior ținând cont de recomandările AM POAT și au fost aprobate în anul 2009. În ceea ce privește proiectul respins destinat sprijinirii coordonării implementării Planului Integrat de Dezvoltare al polului de creștere Cluj Napoca, acesta urmează a fi redepus în anul 2010.
- 1 cerere a fost retrasă în anul 2009 de beneficiarul UCE/ACIS, respectiv „Proiectul pentru Acord Cadru în domeniul evaluării”, în vederea identificării unei alte abordări privind modul de implementare al acestui proiect.

Cereri de finanțare aprobate/contractate în 2009

Au fost aprobate 17 cereri de finanțare, în valoare totală eligibilă de 19.874.138 euro. Totodată, au fost semnate 14 decizii/contracte de finanțare, pentru proiecte aprobate în anul 2008 și 2009, în valoare totală eligibilă de 18.697.904 euro (a se vedea **Anexa 1 - Lista proiectelor contractate din POAT la 31.12.2009**).

Rezultate obținute în 2009

În cadrul proiectelor aflate în implementare pe parcursul anului 2009 au fost obținute următoarele rezultate:

- A fost sprijinită coordonarea IS prin consolidarea coordonării multi-nivel, în stil participativ, între un număr relativ mare de actori implicați în implementarea instrumentelor structurale (funcționarea Comitetului de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice, diversele Grupuri de Lucru tematice). În acest fel sunt îndeplinite premisele și sunt create condițiile propice unei implementări eficiente și transparente a IS, precum și asigurarea resurselor pentru un proces permanent de monitorizare, coordonare, schimb de bune practici și îmbunătățire a impactului general al asistenței tehnice atât provenind din cadrul POAT, cât și din axele de AT ale celorlalte programe operaționale. Astfel, în anul 2009 a fost sprijinită organizarea a 15 reuniuni privind IS). În **Anexa 3 este prezentat mecanismul de coordonare a IS**, care a fost sprijinit parțial în anul 2009 prin finanțarea reuniunilor menționate mai sus, și rezultatele obținute în anul 2009 ca urmare a funcționării acestui mecanism.

- Au fost instruite 361 persoane din cadrul Autorităților de Management, Organismelor Intermediare, ACIS; ACP și AA în domeniul FSC.
În **Anexa 4 sunt prezentate rezultatele evaluării sesiunilor de formare derulate în anul 2009.**
- A fost asigurat sprijin pentru îndeplinirea funcțiilor de coordonare ale ACIS și pentru întocmirea documentațiilor de atribuire pentru 7 din contractele de achiziție publică ce urmează a fi lansate în anul 2010 în cadrul proiectelor finanțate din POAT
- A fost acordat sprijin pentru coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare al polului de creștere Iași (remunerare a coordonatorului de pol și a personalului de sprijin al acestuia, închirierea spațiu birou, zile de participare a coordonatorului de pol și a personalului de sprijin la deplasări relevante pentru obiectul de activitate).
- Au fost rambursate către MFP majorarea salarială acordată pentru personalul implicat în gestionarea instrumentelor structurale din cadrul ACIS și ACP pentru perioada 14 aprilie - 30 noiembrie 2009.
- A fost elaborat studiul privind identificarea direcțiilor prioritare de reformă a Politicii de Coeziune post-2013 din perspectiva României.
- A fost elaborat studiul privind Facilitatea de Asistență Tehnică (FAT), documentația de atribuire pentru acordul cadru cu operatorii economici prin intermediul căruia se va implementa FAT și Ghidul solicitantului FAT. În **Anexa 5 sunt prezentate domeniile prioritare ale FAT**, identificate în cadrul studiului, prin intermediul cărora pot fi rezolvate problemele cu care se confruntă Autoritățile de Management și Organismele Intermediare în implementarea și programarea IS pentru perioada următoare.

Evoluția generală a axei prioritare

Din analiza datelor aferente acestei axe prioritare se observă că s-au înregistrat evoluții importante comparativ cu anul precedent în ceea ce privește proiectele contractate și mai puțin în privința plăților efectuate și indicatorilor realizați. În această analiză, dacă sunt luate în considerare și țintele planificate a fi atinse în cadrul proiectelor contractate la 31.12.2009, valoarea indicatorilor preconizată a se realiza în mod concret prin proiecte, față de țintele din program pentru anul 2015, este de:

- Studii, analize, rapoarte, strategii - 73%
- Ghiduri și alte documente metodologice – 193%
- Evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspectelor tematice – 173%
- Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante – 61%
- Zile participant la instruire – beneficiari – 11%
- Zile participant la instruire - structuri de gestionare – 37%.

Se observă că pentru doi indicatori, țintele din program vor fi atinse în proporție de peste 50% de acest prim set de proiecte contractate care se vor finaliza cel mai târziu în 2012. Ținta propusă în proiectele contractate pentru alți doi indicatori indică posibilitatea ca aceștia să fi fost subestimați în momentul programării și în funcție de evoluția proiectelor în 2010, țintele acestora ar trebui revizuite. În plus, procentul scăzut al țintei propuse pentru indicatorul *Zile participant la instruire – beneficiari* confirmă necesitatea de concentrare a acțiunilor și eforturilor în direcția pregătirii beneficiarilor și beneficiarilor potențiali în dezvoltarea și implementarea proiectelor finanțate din IS.

Prin urmare, se poate concluziona că evoluția Axei prioritare 1 în anul 2009 a fost una pozitivă, însă este recomandabil ca în anul 2010 accentul să fie pus pe asigurarea de standarde comune, instrumente și informații necesare unui proces eficient al administrării și implementării instrumentelor structurale și pe sprijinirea beneficiarilor potențiali ai instrumentelor structurale.

3.1.2. Probleme importante întâlnite și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Pe parcursul anului 2009 nu au fost înregistrate probleme specifice în implementarea proiectelor finanțate din Axa prioritară 1 în afara celor specificate la pct. 2.3.

3.2. Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației

3.2.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

• Informații privind progresele fizice și financiare înregistrate (la nivelul axei prioritare)

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Indicator 1: Studii, analize, rapoarte, strategii (nr.)	Realizare⁽¹⁾	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă ⁽²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
	Valoare de bază ⁽³⁾	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 2: Ghiduri și alte documente metodologice (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	24	24
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 3: Evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	28	28
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 4: Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	28	28
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 5: Zile participant la instruire – structuri de gestionare (nr.)	Realizare	0	0	2.424	-	-	-	-	-	-	2.424
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	20.000	20.000
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 6: Versiuni ale SMIS (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
	Valoare de bază	1	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 7: Aplicații conexe SMIS (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---
Indicator 8: Solicitări primite de la helpdesk (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	420	420
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	---

⁽¹⁾ Realizarea trebuie exprimată cumulativ – valoarea indicatorului trebuie să fie valoarea totală realizată până la sfârșitul anului de raportare. Realizările din anii anteriori pot fi actualizate atunci când se prezintă rapoartele anuale de implementare pentru anii următori, în cazul în care sunt disponibile informații mai precise.

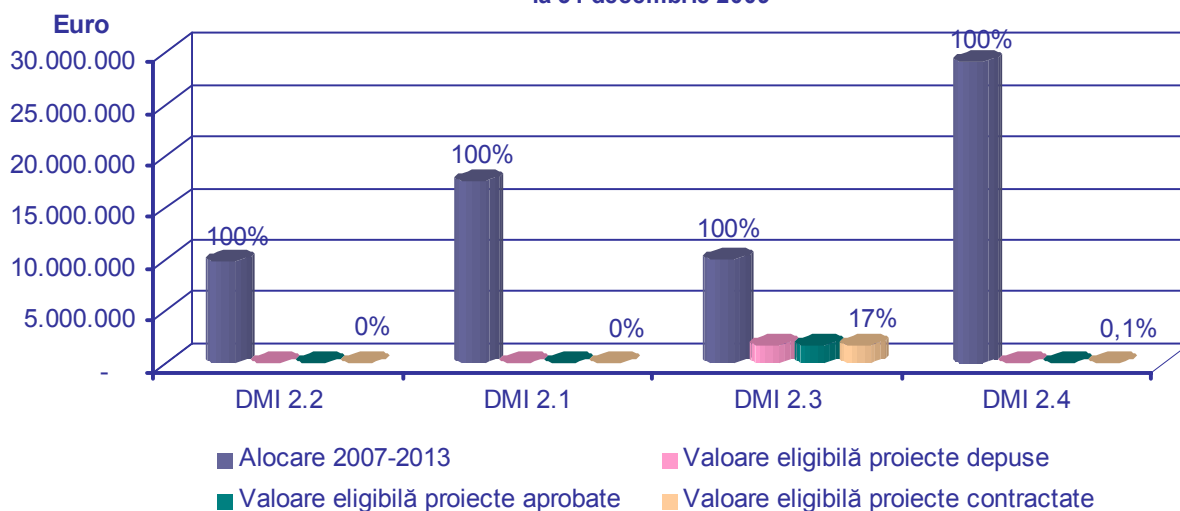
⁽²⁾ Obiectivul poate fi anual sau total pe întreaga perioadă de programare.

⁽³⁾ Situație de referință introdusă numai pentru primul an când informațiile sunt disponibile, cu excepția cazului în care se folosește conceptual de baza de referință dinamică.

• Analiza calitativă

Obiectivul acestei axe prioritare este de a asigura o bună funcționare a SMIS, dezvoltarea organizațională și funcțională a acestuia, precum și extinderea continuă a sistemului pentru a permite un acces rapid la informații la nivelul tuturor instituțiilor implicate în procesul de gestionare a instrumentelor structurale și pentru realizarea unui management corect și eficient al programelor operaționale.

În anul 2009, evoluția acestei axe prioritare a fost foarte slabă, problemele întâmpinate de Direcția Coordonare de Sistem din cadrul ACIS, care gestionează acest sistem informatic, fiind descrise la punctul 3.2.2.

Stadiul implementării Axei prioritare 2 pe Domenii Majore de Intervenție
la 31 decembrie 2009

Pentru Sistemul Unic de Management al Informației pentru Instrumentele Structurale (SMIS-CSNR), anul 2009 a fost marcat de o activitate intensă de introducere de date, la nivelul tuturor structurilor utilizatoare. La sfârșitul anului 2009 erau configurați în SMIS-CSNR 1.447 de utilizatori, din cadrul celor 43 de instituții utilizatoare. Aceștia pot vizualiza, introduce sau valida date în modulele din sistem, în conformitate cu atribuțiile instituției din care fac parte și cu prevederile fișei de post. Pe parcursul semestrului II 2009, media conectărilor la sistem a fost de 3.599/lună, cu un maxim de conectări de 4.387 în luna octombrie.

La sfârșitul anului 2009, fuseseră generate 9552 de coduri SMIS, prin înregistrarea de cereri de finanțare și fuseseră introduse în sistem 175 de cereri de rambursare. Programele operaționale frunțase la introducerea de date au fost Programul Operațional Regional, POS Mediu și POAT.

ACIS a asigurat coordonarea și sprijinirea permanentă a procesului de introducere a datelor în SMIS-CSNR, prin furnizarea de asistență utilizatorilor, inclusiv la sediul acestora, precum și prin corectarea erorilor datorate nerespectării procedurilor de către utilizatori. Pe tot parcursul anului 2009, rețeaua SMIS a funcționat la parametri stabiliți, toate structurile utilizatoare având acces la sistem.

Cereri de finanțare primite/evaluate/contractate în 2009

În cadrul acestei Axe prioritare 2 în anul 2009 au fost primite, aprobate și contractate cereri de finanțare, după cum urmează:

Domeniu Major de Intervenție (DMI)	Proiecte primite în 2009	Proiecte respinse/retrase în 2009	Proiecte aprobate în 2009	Proiecte contractate în 2009
2.1 Dezvoltarea și mentenanța SMIS și a rețelei sale digitale	0	0	0	0
2.2 Funcționarea Unității Centrale SMIS și a rețelei de coordonatori	0	0	0	0
2.3 Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS	0	0	1	1
2.4 Achiziția de echipamente și servicii TI&C	1	0	1	2*
Total Axă prioritară 2	1	0	2	3

*Unul din cele 2 proiecte contractate a fost depus și aprobat în 2008.

Pe parcursul anului 2009, în cadrul Axei prioritare 2 a fost primit proiectul:

- Achiziție echipamente TI&C pentru funcționarea SMIS la nivelul ADR București-Ilfov, în valoare totală eligibilă de 8.445 euro;

și au fost semnate trei contracte/decizii de finanțare aferente atât proiectului aprobat în 2009, menționat anterior, precum și celor 2 proiecte aprobate în anul 2008:

- Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CNSR, în valoare totală eligibilă de 1.689.309 euro;
- Suport pentru funcționarea SMIS în cadrul AM PO DCA, în valoare totală eligibilă de 21.604 euro.

Rezultate obținute în 2009

- 6 manuale de curs SMIS-CNSR revizuite, câte unul pentru fiecare program operațional;
- 686 persoane din cadrul ACIS; Autorităților de Management, Organismelor Intermediare, Autorității de Certificare și Plată și Autorității de Audit instruite în utilizarea SMIS-CNSR, după cum urmează:
 - ➔ 76 coordonatori SMIS instruiți pe modulele Programare, Management de Proiect, Monitorizare, Evaluare, Audit și Control și Fluxuri de Fonduri (6 sesiuni de instruire a câte 10 zile organizate în perioada 14 septembrie – 4 decembrie 2009). În **Anexa 4** sunt prezentate detalii privind activitatea de instruire realizată pentru coordonatorii SMIS precum și rezultatele evaluării sesiunilor de instruire;
 - ➔ 610 utilizatori instruiți pe modulele: Management de Proiect – 168 persoane; Monitorizare – 256 persoane; Audit și Control – 83 persoane; Fluxuri de Fonduri – 103 persoane. Având în vedere că activitatea de instruire pe această componentă a contractului de achiziție „Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CNSR” era încă în derulare la 31.12.2009, informațiile privind evaluarea sesiunilor de instruire vor fi disponibile la finalizarea componentei și vor fi prezentate în Raportul Anual de Implementare 2010.
- 28 de stații de lucru și monitoare LCD livrate și instalate pentru utilizarea SMIS în cadrul AM pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative.

Dezvoltarea și mentenanța SMIS-CNSR – evoluții în 2009

La 31.12.2009, pentru aplicația SMIS-CNSR, etapa inițială de implementare era finalizată, fiind începută, într-o fază incipientă, etapa de dezvoltare. O numim „fază incipientă” deoarece au existat niște întârzieri în etapa de dezvoltare, cu efecte negative asupra atingerii fazei dorite în acest moment, și anume aceea de stabilizare – aceste aspecte fiind prezentate în continuare.

În vederea dezvoltării SMIS-CNSR, ACIS a lansat, la data de 28.11.2008, achiziția publică pentru contractul „Dezvoltarea și asigurarea bunei funcționări a SMIS-CNSR”. Acest contract avea ca obiectiv asigurarea mentenanței SMIS-CNSR, precum și dezvoltarea în continuare a acestuia ca răspuns la nevoile utilizatorilor și la modificările survenite în legislația aferentă gestionării și implementării IS și a procedurilor instituțiilor cu atribuții în acest domeniu.

În urma anulării acestei proceduri de atribuire în data de 13.05.2009 pe baza acceptării de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor a contestației depuse prin care se acuza lipsa unui algoritm de calcul al punctajului, câștigătorul licitației a înaintat acțiune în instanță și, în data de 17.12.2009, Curtea de Apel a respins ca nefondată această plângere. Ca urmare a deciziei Curții de Apel, procedura de atribuire a rămas anulată, urmând ca în anul 2010 acest contract să fie relansat.

Astfel, pe tot parcursul anului 2009, ca urmare a blocării acestui contract, ACIS nu a putut beneficia de sprijin pentru dezvoltarea SMIS și a încercat să rezolve blocajele intervenite în funcționarea sistemului cu resurse proprii, soluțiile găsite fiind de multe ori departe de cele așteptate de utilizatorii sistemului.

Evoluția generală a axei prioritare

Din analiza datelor financiare, a indicatorilor realizați și a situației proiectelor contractate la 31.12.2009, se observă că evoluția acestei axe prioritare este foarte scăzută. În această analiză, dacă sunt luate în considerare și țintele planificate a fi atinse în cadrul proiectelor contractate la 31.12.2009, singurii indicatori preconizați a se realiza în mod concret prin proiecte, față de țintele din program pentru anul 2015, sunt:

- Evenimente axate pe schimbul de experiența cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice - 25%
- Zile participant la instruire - structuri de gestionare - 30%.

Prin urmare, până la 31.12.2009, nu au fost primite proiecte spre finanțare din POAT pentru realizarea țintelor celorlalți indicatori ai axei prioritare, respectiv: Studii, analize, rapoarte, strategii; Ghiduri și alte documente metodologice; Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante; Versiuni ale SMIS Aplicații conexe SMIS; Solicitări primite de la helpdesk.

În ceea ce privește contractarea serviciilor pentru realizarea activităților ce fac obiectul domeniilor majore de intervenție 2.1, 2.2 și 2.3 din cadrul Axei prioritare 2 din POAT, abordarea Direcției Coordonare de Sistem, singurul potențial beneficiar al acestei axe prioritare, s-a axat în anul 2009 pe asigurarea cu prioritate a serviciilor specializate de mentenanță, dezvoltare și instruire. În absența serviciilor de mentenanță și dezvoltare a SMIS-CSNR, Direcția Coordonare de Sistem nu a considerat că se justifică lansarea altor proceduri privind îmbunătățirea hardware și/sau software și/sau comunicații, dezvoltarea de aplicații conexe, deși documentațiile necesare au fost pregătite. După contractarea serviciilor de mentenanță și dezvoltare SMIS-CSNR, Direcția Coordonare de Sistem își propune să contracteze în anul 2010 și alte tipuri de servicii pentru asigurarea funcționării SMIS-CSNR, pentru care va depune și cereri de finanțare aferente în cadrul POAT, respectiv:

- Asigurarea serviciilor de comunicații necesare accesării SMIS-CSNR de către instituțiile implicate în gestionarea IS
- Realizarea și asigurarea funcționării corespunzătoare a portalului MYSMIS prin care se va dezvolta o aplicație adaptată de tip portal, bazat pe tehnologii web, dedicat solicitanților (potențialilor beneficiari) și beneficiarilor de instrumente structurale din România. Portalul va permite completarea, validarea și transmiterea electronică a cererilor de finanțare, cererilor de rambursare și a rapoartelor de progres, fiind în același timp un instrument electronic facil de management și monitorizare cu date actualizate în timp real a implementării de către Beneficiari a proiectelor lor aprobate. Portalul va fi interfațat complet cu SMIS-CSNR, asigurându-se transferul informațiilor în și dinspre acesta. Portalul va include instrumente de sprijin pentru utilizatori (Help contextual și manuale de utilizare complete și ușor de urmărit și înțeles).
- Help-Desk SMIS-CSNR
- Consolidarea nodului central al sistemului informatic SMIS-CSNR care vizează achiziționarea de noi echipamente și licențe pentru SMIS-CSNR.

În concluzie, având în vedere stadiul acestei axe prioritare, se impune ca în 2010, eforturile Autorității de Management să se intensifice în vederea sprijinirii principalului beneficiar pentru a dezvolta și implementa proiectele aferente acestei axe. Totodată, și la nivelul beneficiarului, trebuie să se consolideze capacitatea echipei SMIS, prin personal suplimentar și/sau asistență tehnică și să se acorde prioritate pregătirii și implementării proiectelor și contractelor destinate atât dezvoltării SMIS, dar și pentru sprijinirea help-desk și achiziționarea de noi echipamente și licențe pentru SMIS-CSNR.

3.2.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Principala problemă privind contractarea serviciilor de dezvoltare și mentenanță SMIS a fost determinată de imposibilitatea identificării unor factori de evaluare și a unui algoritm de acordare a punctajului care să nu fie contestabil de operatorii economici și care poate conduce la o blocare a procedurii de atribuire.

Această problemă a apărut ca urmare a deciziei CNSC de anulare a procedurii „Dezvoltarea și asigurarea bunei funcționări a SMIS-CSNR” a cărei motivare a inclus precizarea că metodologia folosită în documentația de atribuire (utilizată în toate documentațiile elaborate până în prezent în cadrul DCS), potrivit căreia scorul aferent fiecărui factor de evaluare a fost stabilit în funcție de punctele tari și punctele slabe ale ofertei tehnice față de cerințele caietului de sarcini, nu ar fi constituit algoritm de calcul sau pondere relativă. Pentru a depăși această situație, Direcția Coordonare de Sistem din cadrul ACIS a analizat diverse documentații de atribuire elaborate de alte autorități contractante și a solicitat sprijin din partea instituțiilor naționale de resort (ANRMAP și UCVAP) și Comisiei Europene. În urma acestor demersuri, a fost definitivată documentația de atribuire și lansată în data de 11.03.2010 procedura de achiziție a serviciilor necesare pentru implementarea nevoilor imediate de dezvoltare și mentenanță pentru SMIS-CSNR. În urma contractării acestor servicii, DCS va depune, în cursul anului 2010, o cerere de finanțare în cadrul POAT pentru „Dezvoltarea și asigurarea bunei funcționări a SMIS-CSNR”.

Un alt element care a determinat elaborarea cu dificultate a documentațiilor de atribuire de către Direcția Coordonare de Sistem, în calitate de beneficiar pentru POAT, a fost lipsa instruirii corespunzătoare a personalului în elaborarea de astfel de documentații, elaborarea de cereri de finanțare, management de proiect (tehnic și financiar). În acest sens, AM POAT va organiza în anul 2010, în cadrul proiectului „Formare continuă în gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România”, sesiuni de formare pentru personalul ACIS pe teme de achiziții publice și management de proiect. Referitor la elaborarea cererilor de finanțare, Direcția Coordonare de Sistem poate beneficia de sprijin prin help-desk-ul pus la dispoziție de AM POAT.

O altă problemă înregistrată de Direcția Coordonare de Sistem a fost imposibilitatea de a lansa simultan mai multe proceduri de achiziție întrucât, datorită numărului redus de personal responsabil de SMIS-CSNR, nu ar fi fost suficiente persoane disponibile să participe în comisiile de evaluare. Prin urmare, elaborarea documentațiilor și lansarea procedurilor de atribuire au fost programate etapizat de către Direcția Coordonare de Sistem, în funcție de volumul de activitate al echipei responsabile de SMIS-CSNR. Totodată, Direcția Coordonare de Sistem a întreprins demersurile necesare în vederea angajării de personal suplimentar, care nu s-au concretizat în anul 2009 datorită constrângerilor bugetare determinate de criza financiară, dar pentru care se așteaptă rezultat pozitiv în anul 2010.

3.3. Axa Prioritară 3 – Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale

3.3.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

• Informații privind progresele fizice și financiare înregistrate (la nivelul axei prioritare)

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Indicator 1: Studii, analize, rapoarte, strategii (nr.)	Realizare ⁽¹⁾	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă ⁽²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
	Valoare de bază ⁽³⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 2: Evenimente de comunicare și promovare (nr.)	Realizare	0	0	1	-	-	-	-	-	-	1
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 3: Materiale de informare și publicitate (nr.)	Realizare	0	0	1	-	-	-	-	-	-	1
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	72
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 4: Campanii mass-media (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 5: Accesări pagina de web (nr.)	Realizare	0	0	499.165	-	-	-	-	-	-	499.165
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000.000
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 6: Solicitări de informații primite la Centrul de Informare (nr.)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40000
	Valoare de bază	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indicator 7: Nivelul de conștientizare a populației (%)	Realizare	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
	Țintă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
	Valoare de bază	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Realizarea trebuie exprimată cumulativ – valoarea indicatorului trebuie să fie valoarea totală realizată până la sfârșitul anului de raportare. Realizările din anii anteriori pot fi actualizate atunci când se prezintă rapoartele anuale de implementare pentru anii următori, în cazul în care sunt disponibile informații mai precise.

⁽²⁾ Obiectivul poate fi anual sau total pe întreaga perioadă de programare.

⁽³⁾ Situație de referință introdusă numai pentru primul an când informațiile sunt disponibile, cu excepția cazului în care se folosește conceptul de baza de referință dinamică.

• Analiza calitativă

Obiectivul acestei axe prioritare este acela de a asigura o diseminare coordonată la nivel național a mesajelor generale cu privire la instrumentele structurale și implementarea Planului de Acțiuni al ACIS pentru comunicare conform Strategiei Naționale de Comunicare pentru Instrumentele Structurale.

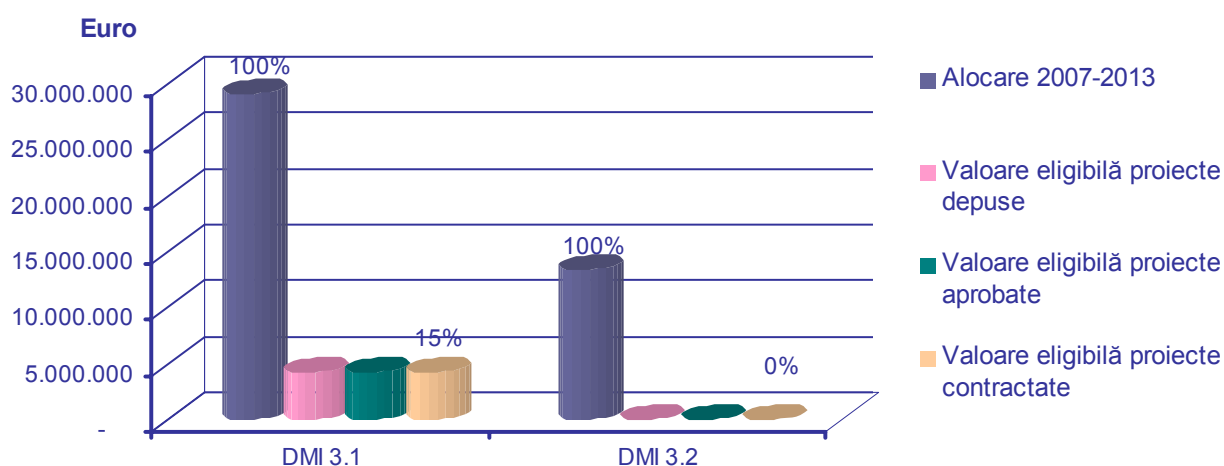
În vederea atingerii obiectivului propus, conform Planului de Comunicare al ACIS, coordonarea și gestionarea activităților de comunicare este sarcina unei echipe de comunicare dedicată (Compartimentul de Informare) din cadrul Direcției Coordonare de Sistem, care are următoarele atribuții:

- coordonează elaborarea, implementarea și evaluarea Strategiei Naționale de Comunicare în domeniul instrumentelor structurale și a planurilor de comunicare pentru programele operaționale asigurând, împreună cu Autoritățile de Management, corelarea acestora cu Strategia Națională de Comunicare;
- asigură elaborarea, implementarea și evaluarea planului de comunicare al ACIS;

- asigură dezvoltarea și gestionarea paginii de web “Instrumente structurale” și a portlet-ului ACIS din portalul MFP;
- asigură funcționarea Centrului de Informare și Call-Center-ului privind Instrumentele Structurale;
- coordonează Grupul de lucru pentru comunicare privind instrumentele structurale în România;
- asigură reprezentarea României la grupurile de lucru pentru comunicare privind instrumentele structurale de la nivelul Comisiei Europene;
- asigură coordonarea cu structurile de comunicare ale MFP și cu alte structuri implicate în comunicarea privind instrumentele structurale, pentru aplicarea principiului vocii unice;
- urmărește și analizează evoluția presei pe problematici specifice activității de coordonare a asistenței comunitare nerambursabile și asigură legătura cu reprezentanții presei pe problematici specifice instrumentelor structurale;
- coordonează organizarea de conferințe, seminarii, ateliere de lucru, evenimente de informare/comunicare/promovare pe problematica instrumentelor structurale inițiate de către ACIS, colaborând în acest scop cu celelalte structuri ale direcției generale.

În anul 2009, evoluția acestei axe prioritare a fost foarte slabă, problemele întâmpinate de Compartimentul de Informare din cadrul Direcției Coordonare de Sistem/ACIS, care gestionează comunicarea la nivelul IS, fiind descrise la punctul 3.3.2.

**Stadiul implementării Axei prioritare 3 pe Domenii Majore de Intervenție
la 31 decembrie 2009**

Cereri de finanțare primite/evaluate/contractate în 2009

În cadrul acestei Axe prioritare 3 în anul 2009 au fost primite, aprobate și contractate cereri de finanțare, după cum urmează:

Domeniu Major de Intervenție (DMI)	Proiecte primite în 2009	Proiecte respinse/retrase în 2009	Proiecte aprobate în 2009	Proiecte contractate în 2009
3.1 Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României	0	0	0	1*
3.2 Funcționarea Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale	0	0	0	0
Total Axă prioritară 3	0	0	0	1

*Proiectul contractat a fost depus și aprobat în 2008.

În cursul anului 2009, pe Axa prioritară 3, în cadrul DMI 3.1 „Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României”, a fost contractat proiectul „Sprijin pentru implementarea planului de comunicare ACIS”, aprobat în 2008, în valoare de 4.286.326 euro.

Rezultate obținute în 2009

Rezultatele obținute în cadrul acestui proiect în cursul anului 2009 au fost elaborarea și producerea a 2 spoturi TV, 2 spoturi radio și 1 banner internet pentru promovarea IS, întreținerea site-urilor www.fonduri-ue.ro și www.poaat.ro, precum și tipărirea și distribuirea numerelor 1 și 2 ale broșurii „Asistență tehnică pentru implementarea Instrumentelor Structurale în România”, care sunt publicate și pe site-ul www.poaat.ro. În ceea ce privește difuzarea spoturilor create, pentru evitarea unei nedorite posibile analogii în ceea ce privește campania de difuzare a acestora cu campania politică privind alegerile prezidențiale din 2009, s-a decis amânarea lansării licitației pentru difuzarea spoturilor pentru anul 2010.

Totodată, în cadrul aceluiași proiect “Sprijin pentru implementarea planului de comunicare ACIS”, în ianuarie 2009, ACIS a lansat procedura de atribuire pentru contractul “Campanie de conferințe pentru diseminarea informațiilor și conștientizarea publicului cu privire la instrumentele structurale în România”. Având în vedere decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în martie 2009 această procedură a fost anulată. Relansarea acestei proceduri de atribuire a fost amânată pentru anul 2010, pentru același motiv enunțat mai sus la contractul de difuzare de spoturi.

Evoluția generală a axei prioritare

Din analiza datelor financiare, a indicatorilor realizați și a situației proiectelor contractate până la 31.12.2009, se observă că evoluția acestei axe prioritare este foarte scăzută, cu mențiunea că pentru Domeniul Major de Intervenție 3.2 „Funcționarea Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale” nu a fost primit nici un proiect.

În această analiză, dacă sunt luate în considerare și țintele planificate a fi atinse în cadrul proiectului contractat la 30.09.2009, singurii indicatori preconizați a se realiza în mod concret prin proiect, față de țintele din program pentru anul 2015, sunt:

- Evenimente de comunicare și promovare - 19%
- Materiale de informare și publicitate - 21%
- Campanii mass media – 30%
- Accesări pagina web – 26%

O primă concluzie care se desprinde din această analiză este necesitatea demarării în 2010 a proiectului pentru înființarea și asigurarea funcționării Centrului de Informare pentru Instrumente Structurale. Acesta va contribui totodată și la realizarea țintei aferente indicatorului – nivelul de conștientizare a populației cu privire la instrumentele structurale.

În plus, având în vedere că perioada de implementare a proiectului contractat a fost extinsă de la 31.01.2010 la 30.09.2010, odată cu eliminarea restricțiilor legislative, trebuie avută în vedere accelerarea acțiunilor de informare și comunicare pentru următoarea perioadă 2011-2012, în vederea recuperării decalajului față de țintele propuse în program.

3.3.2. Probleme importante întâlnite și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Rezultatele limitate obținute în anul 2009 în cadrul proiectului „Sprijin pentru implementarea planului de comunicare ACIS”, contractat pe DMI 1.1, s-au datorat:

- limitelor impuse de cadrul legislativ național, deficitar la nivel de decontare a cheltuielilor de tip

- catering necesare pentru organizarea de conferințe regionale pentru promovarea IS sau de seminarii pentru reprezentanții media;
- încercării de evitare a unei nedorite posibile analogii în ceea ce privește campania de difuzare a unor spoturi de promovare a IS și a campaniei de conferințe regionale cu campania politică privind alegerile prezidențiale din 2009, fapt ce a condus la amânarea lansării licitației pentru difuzarea spoturilor elaborate pe principalele posturi TV și radio;
- numărului redus de personal din cadrul Unității de Comunicare din cadrul DCS/ACIS, respectiv 3 persoane.

În ceea ce privește DMI 3.2. „Funcționarea Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale”, având în vedere faptul că Centrul de Informare reprezintă, conform Strategiei Naționale de Comunicare pentru IS, elementul central al procesului de informare publică, s-a gândit inițial eficientizarea activității de gestionare a acestui proiect atât de important prin realizarea unei singure documentații de atribuire, atât pentru închirierea sediului Centrului de Informare, cât și pentru închirierea sediului ACIS. Totuși, pentru că s-au întâmpinat dificultăți în obținerea aprobărilor necesare demarării proiectului, se vor propune soluții alternative pentru realizarea Centrului de Informare.

Referitor la activitățile cuprinse în Planul de Comunicare aferente perioadei rămase pentru implementare, Direcția Coordonare de Sistem din cadrul ACIS, singurul potențial beneficiar al acestui DMI, consideră că o mai riguroasă planificare a activităților din punct de vedere al identificării posibilelor obstacole și evitării acestora, pe baza experienței acumulate, o specializare mai mare a personalului implicat, precum și mărirea numărului de personal al Unității de Comunicare, vor conduce la atingerea obiectivelor prevăzute obiectivelor prevăzute pentru utilizarea fondurilor alocate Axei prioritare 3.

4. Programe FSE: Conformitate și concentrare

Nu se aplică.

5. Programe FEDR/Fond de Coeziune: proiecte majore

Nu se aplică.

6. Asistență tehnică

În anul 2009, AM a beneficiat de asistență Phare, în cadrul proiectului de twinning RO/06/IB/SPP/01 “Sprijin pentru Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale pentru a asigura un management corect și eficient al Fondurilor Structurale” – Componenta II pentru sprijinirea dezvoltării capacității AM în ceea ce privește implementarea PO și coordonarea AT. Proiectul a început în septembrie 2007 și s-a finalizat în aprilie 2009, când a început primul proiect finanțat din POAT „Sprijin pentru ACIS, inclusiv AM POAT”.

În perioada aprilie-decembrie 2009, AM POAT a beneficiat, în cadrul acestui proiect, de sprijin pentru:

- revizuirea ghidului solicitantului POAT
- prelucrarea datelor privind utilizarea AT prin POAT și axele de AT din cadrul celorlalte programe operaționale
- realizarea unei analize comparative privind procedura de elaborare, selecție, aprobare și contractare a proiectelor de AT
- producerea numerelor 2 și 3 ale broșurii privind asistența tehnică pentru implementarea IS în România
- organizarea conferinței anuale privind asistența tehnică
- organizarea reuniunilor CC AT.

7. Informare și publicitate

Planul de Comunicare finanțat din Programul Operațional Asistență Tehnică a fost transmis Comisiei Europene în data de 5 mai 2009 prin Sistemul Informatic SFC 2007-2013, iar la reuniunea CM POAT din data de 3 iunie 2009 s-a agreat o a doua variantă a acestuia. Această variantă a fost obținută prin adăugarea Planului de Comunicare ACIS la Planul de Comunicare POAT.

Planul de Comunicare ACIS își propune următoarele obiective:

Obiective generale urmărite sunt:

- să asigure recunoașterea contribuției UE la modernizarea României, a rolului și rezultatelor atinse prin folosirea Instrumentelor Structurale;
- să informeze constant și corect toate grupurile țintă despre oportunitățile de finanțare de care poate să beneficieze România prin Instrumentele Structurale, despre motivele pentru care a fost demarat acest proces, despre obiectivele și beneficiile implementării acestora;
- să asigure transparența, pentru a sprijini absorbția Fondurilor Structurale și a Fondului de Coeziune în România, și, implicit, modernizarea României și fiabilitatea procesului de integrare în UE.

Obiective specifice:

Comunicare externă:

- să informeze corect și constant publicul larg despre rolul, semnificația și rezultatele scontate/obținute prin implementarea FSC în România;
 - să informeze complet, corect și oportun publicul cu privire la mecanismul și instituțiile responsabile de gestionarea FSC, în vederea câștigării sprijinului pentru promovarea instrumentelor structurale și implicit pentru implementarea acestora;
 - să creeze și să mențină un grad ridicat de încredere în rândul publicului general și al potențialilor beneficiari în transparența și corectitudinea procesului de gestionare a FSC;
 - să genereze creșterea numărului de proiecte mature depuse pentru finanțare;
 - să creeze și să mențină încrederea în sistemul prin care se gestionează Fondurile Structurale și de Coeziune (alcătuit din instituțiile cu atribuții în domeniu și coordonat de către Ministerul Finanțelor Publice – ACIS).
- Comunicare internă:
- să creeze și să îmbunătățească în mod continuu mecanismul de coordonare a activităților de comunicare;
 - să sprijine o mai bună înțelegere a FSC la nivel instituțional și a cunoașterii la nivel individual;
 - să creeze un sistem intern de informare eficient (knowledge based⁴) comun tuturor instituțiilor implicate în gestionarea Instrumentelor Structurale, care să sprijine toate activitățile în rețea.

Public-țintă al Planului de Comunicare ACIS este:

Unele grupuri țintă avute în vedere sunt comune pentru toate programele operaționale și pentru ansamblul Instrumentelor Structurale, motiv pentru care cerințele lor de informare sunt asemănătoare. Fiecare grup țintă trebuie să fie abordat ca o parte a publicului general, pentru că informațiile diverse furnizate publicului general construiesc o bază pentru difuzarea de informații sectoriale specifice.

În conformitate și cu Strategia Națională de Comunicare, comunicarea IS (desfășurată de ACIS) va viza în principal următoarele categorii de public-țintă:

a) Publicul larg:

- populația;
- liderii și formatorii de opinie.

⁴ knowledge base – bază de date comună pentru toate instituțiile cu responsabilități în gestionarea FSC

b) Potențialii beneficiari:

- administrația publică;
- mediul de afaceri;
- organizațiile non-guvernamentale (ONG);
- mediul academic/ universitar/ de cercetare.

c) Publicul intern (din instituțiile FSC):

- angajații din AM, OI și din celelalte instituții implicate în managementul și implementarea FSC;
- angajații din ministerele de linie;
- instituțiile UE.

d) Actori implicați (stakeholders) - persoane, organizații și autorități implicate în gestionarea fondurilor sau asupra cărora fondurile europene au impact, dar care nu sunt potențiali beneficiari:

- reprezentanți ai mediului de afaceri, ai mediului academic și universitar;
- autorități publice centrale și locale;
- promotori de proiecte;
- reprezentanți ai societății civile;
- grupuri afectate de rezultatele implementării proiectelor;
- reprezentanți ai României la diverse instituții europene cu rol consultativ sau decizional;
- politicieni.

e) Media

- Audio-vizuală (TV, radio, Internet);
- Scrisă (la nivel național, regional, local) și agenții de știri.

Activități de informare și publicitate derulate în anul 2009 (POAT și comunicare generală privind IS):

În data de 2 aprilie 2009, AM POAT a organizat cea de-a doua Conferință anuală privind Asistența Tehnică. La conferință au participat 100 persoane, inclusiv reprezentanți ai CE, reprezentanți la nivel înalt din administrația publică și reprezentanți ai partenerilor socio-economici. În cadrul reuniunii, au fost prezentate stadiul POAT și stadiul axelor prioritare de asistență tehnică din cadrul Programul Operațional Regional și din cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu, precum și experiența a două state membre UE (Franța și Polonia) în implementarea asistenței tehnice.

Cu ocazia zilei de 9 Mai, Ziua Europei, a fost organizată o reuniune la care au participat 60 de persoane. Scopul acestei reuniuni a fost de promovare a instrumentelor structurale și a oportunităților oferite de accesarea acestor fonduri.

În perioada februarie – septembrie 2009, în cadrul unui contract de servicii finanțat din POAT, au fost produse 2 spoturi video, 2 spoturi radio și un webbanner pentru promovarea instrumentelor structurale. Spoturile vizează creșterea gradului de informare a publicului general cu privire la beneficiile accesării Fondurilor Structurale și de Coeziune, și implicit creșterea numărului de persoane interesate de aceste fonduri, precum și creșterea nivelului de înțelegere a mecanismului de accesare prin pregătirea de proiecte viabile, mature.

Pe parcursul anului 2009, site-ul oficial al POAT (www.poa.ro) a fost îmbunătățit, inclusiv prin dezvoltarea versiunii în limba engleză și prin crearea unui newsletter, care anunță postarea unei știri sau a lansării unei licitații pe site. Website-ul este actualizat permanent cu informații privind implementarea programului, inclusiv lista beneficiarilor, titlul proiectelor contractate din POAT și suma contractată.

De asemenea, site-ul oficial al ACIS (www.fonduri-ue.ro) a fost îmbunătățit prin dezvoltarea modului de Căutare avansată pe site în documente folosind implementare customizată Google, implementarea sistemului de newsletter și implementarea și integrarea în interfața site-ului a informațiilor din baza de date Oracle Express instalată local – facilitate funcțională care urmează a fi operaționalizată în 2010. Website-ul este actualizat permanent cu informații privind instrumentele structurale, inclusiv cu stadiul lunar al absorbției programelor operaționale și lista beneficiarilor de proiecte din toate programele (secțiunea „Rezultate”).

AM POAT a organizat 3 sesiuni de instruire cu beneficiarii și potențialii beneficiari din ACIS, ACP, AM-uri și OI-uri, privind pregătirea și implementarea proiectelor și eligibilitatea cheltuielilor din asistență tehnică, astfel:

- sesiune de instruire cu beneficiarii din ACIS privind aspecte practice legate de completarea cererii de finanțare și aspecte privind legislația achizițiilor publice,
- o reuniune pregătitoare privind pregătirea și implementarea proiectelor pentru sprijinirea activității coordonatorilor de poli de creștere,
- o reuniune cu beneficiarii potențiali pentru pregătirea proiectelor de finanțare parțială a cheltuielilor salariale pentru personalul implicat în coordonarea, managementul și controlul instrumentelor structurale.

Au fost publicate două numere ale broșurii „Asistența tehnică pentru implementarea instrumentelor structurale în România”, unul în luna aprilie (800 exemplare) și cel de al doilea în luna octombrie (450 exemplare). Broșurile au fost diseminate cu ocazia diverselor evenimente (conferința anuală privind asistența tehnică, reuniunile comitetului de monitorizare, reuniunile grupurilor de lucru, Forumul privind instrumentele structurale organizat la Varșovia), către autorități de management și organisme intermediare, precum și către parteneri din alte state membre ale UE.

Listă anexe

	Titlul anexei	Referire la
Anexa 1	Lista proiectelor contractate din POAT la 31.12.2009	Cap. 2.1, pag.4 , Cap. 3.1.1, pag.28
Anexa 2	Stadiul implementării recomandărilor din raportul de evaluare tematică „Leccióni învățate de la PHARE pentru implementarea fondurilor structurale”	Cap. 2.7.2, pag.25
Anexa 3	Mecanismul de coordonare a IS finanțat parțial din POAT – prezentare și rezultate obținute în anul 2009	Cap. 2.7.2, pag.25, Cap. 3.1.1, pag.28
Anexa 4	Rezultatele evaluării sesiunilor de formare derulate în anul 2009	Cap. 3.1.1, pag.29 Cap. 3.2.1, pag.32
Anexa 5	Domeniile prioritare de asistență tehnică identificate în cadrul studiului Facilității de Asistență Tehnică	Cap. 3.1.1, pag.29

Anexa 1 - Lista proiectelor contractate din POAT la 31.12.2009

Nr. crt.	Titlu proiect	Nume beneficiar	Valoarea proiectului (Euro*)				
			Finanțare acordată		Contribuția proprie a beneficiarului	Cheltuieli neeligibile	Total valoare proiect
			Fonduri UE	Buget Național			
DMI 1.1 Sprijin pentru managementul și implementarea instrumentelor structurale							
1.	Facilitatea de Asistență Tehnică	Direcția Asistență Tehnică/ACIS	5.057.554	0	1.264.388	1.201.169	7.523.111
2.	Îmbunătățirea sistemului de indicatori utilizați în monitorizarea și evaluarea Programelor Operaționale și Cadrelor Strategice Naționale de Referință	Unitatea Centrală de Evaluare/ACIS	392.634	0	98.158	93.250	584.042
3.	Studiu privind identificarea direcțiilor prioritare de reformă a Politicii de Coeziune post 2013 din perspectiva României	Direcția Analiză și Programare/ACIS	26.125	0	6.531	6.205	38.861
4.	Sprijin oferit personalului ACP pentru eficientizarea implementării instrumentelor structurale prin încurajarea schimbului de experiență	Autoritatea de Certificare și Plată	300.250	0	75.062	19.240	394.552
5.	Sprijin pentru finanțarea parțială a cheltuielilor de personal efectuate de MFP pentru personalul implicat în coordonarea, managementul și controlul IS	Ministerul Finanțelor Publice	1.661.460	0	0	0	1.661.460
6.	Sprijin pentru coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de creștere Brașov	Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru	455.116	113.779	0	54.327	623.222
7.	Sprijin pentru coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Iași	Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est	448.340	112.085	0	73.132	633.557

Raportul Anual de Implementare 2009 pentru Programul Operațional Asistență Tehnică – Anexa 1

Nr. crt.	Titlu proiect	Nume beneficiar	Valoarea proiectului (Euro*)				
			Finanțare acordată		Contribuția proprie a beneficiarului	Cheltuieli neeligibile	Total valoare proiect
			Fonduri UE	Buget Național			
8.	Sprrijin pentru coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Ploiești	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia	611.719	152.930	0	87.296	851.945
<i>DMI 1.2. Evaluare</i>							
9.	Realizări de evaluări pentru perioada 2009-2010	Unitatea Centrală de Evaluare/ACIS	448.724	0	112.181	106.572	667.477
10.	Dezvoltarea capacității de evaluare a unităților de evaluare din cadrul Autorităților de Management și ACIS	Unitatea Centrală de Evaluare/ACIS	522.577	0	130.644	124.112	777.333
11.	Dezvoltarea cadrului metodologic pentru analiza cost-beneficiu	Unitatea Centrală de Evaluare/ACIS	953.538	0	238.385	226.465	1.418.388
<i>DMI 1.3. Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor</i>							
12.	Formare continuă în gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România	Direcția Asistență Tehnică/ACIS	2.084.051	0	521.013	498.502	3.103.566
<i>DMI 1.4.- Funcționarea Autorității de Management pentru POAT, a ACIS, a Autorității de Certificare și Plată și a Autorității de Audit</i>							
13.	Sprrijin pentru funcționarea Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, inclusiv a Autorității de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale	2.365.490	0	591.373	1.945.854	4.902.717
14.	Dezvoltarea capacității ACP în vederea gestionării eficiente a Instrumentelor Structurale și de Coeziune	Autoritatea de Certificare și Plată	1.661.575	0	415.394	465.457	2.542.426
15.	Sprrijinirea funcționării ACP în procesul de verificare la fața locului, efectuată în scopul	Autoritatea de Certificare și Plată	666.953	0	166.738	156.884	990.575

Raportul Anual de Implementare 2009 pentru Programul Operațional Asistență Tehnică – Anexa 1

Nr. crt.	Titlu proiect	Nume beneficiar	Valoarea proiectului (Euro*)				
			Finanțare acordată		Contribuția proprie a beneficiarului	Cheltuieli neeligibile	Total valoare proiect
			Fonduri UE	Buget Național			
	certificării cheltuielilor declarate						
<i>DMI 2.3. Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare</i>							
16.	Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniște de utilizatori SMIS-CNSR	Direcția Coordonare de Sistem/ACIS	1.351.447	0	337.862	320.969	2.010.278
<i>DMI 2.4 – Achiziția de echipamente și servicii TI&C</i>							
17.	Suport pentru funcționarea SMIS în cadrul Autorității de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative /Ministerul Administrației și Internelor	17.283	0	4.321	4.105	25.709
18.	Achiziție echipamente TI&C pentru funcționarea SMIS la nivelul ADR București-Ilfov	Agenția pentru Dezvoltare Regională București-Ilfov	6.756	1.689	0	1.604	10.049
<i>DMI 3.1. Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României</i>							
19.	Sprejini pentru implementarea planului de comunicare ACIS	Direcția Coordonare de Sistem/ACIS	3.429.061	0	857.265	814.402	5.100.728
	TOTAL POAT		22.460.653	380.483	4.819.315	6.199.545	33.859.996

*Cursul utilizat pentru calculul valorilor în Euro este cursul inforeuro din luna decembrie 2009 (1 Euro = 4,2788 lei).

Anexa 2 - Stadiul implementării recomandărilor din raportul de evaluare tematică „Lecții învățate de la PHARE pentru implementarea fondurilor structurale”

În anul 2009 a continuat implementarea recomandărilor din raportul de evaluare tematică „Lecții învățate de la PHARE pentru implementarea fondurilor structurale”, realizat cu sprijinul programului PHARE, care au fost prezentate în Raportul Anual de Implementare 2008.

În vederea îmbunătățirii utilizării SMIS s-a recomandat instruirea privind funcțiunile specifice ale sistemului pentru un grup mai mare de utilizatori din rândul autorităților de management și organismelor intermediare, cu nevoi indirecte de informare, în vederea obținerii unei participări mai valoroase a principalilor factori interesați la dezvoltarea în continuare a SMIS. Implementarea acestei recomandări este realizată prin proiectul sprijinit de POAT „Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CSNR”. În luna aprilie 2009 au fost contractate serviciile pentru implementarea acestui proiect care urmărește în cadrul celei de-a doua componente, instruirea a minimum 2000 de persoane din cadrul ACIS, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare, precum și a altor instituții relevante. Trainingul este concentrat asupra înțelegerii modului de organizare și prezentare a informației în SMIS, precum și a funcționalităților și interdependențelor din cadrul diferitelor funcții și sub-funcții ale sistemului. Prin implementarea acestui proiect, care se va finaliza în luna octombrie 2010, se va asigura practic instruirea tuturor angajaților din instituțiile implicate în managementul instrumentelor structurale, creându-se un limbaj comun și o înțelegere clară a funcționalităților SMIS și o utilizare eficientă a acestuia, precum și premisele pentru o participare valoroasă la dezvoltarea în continuare a sistemului.

Pentru reducerea blocajelor din implementare care apar datorită lipsei unei viziuni clare a beneficiarilor IS asupra relevanței oportunităților de finanțare în raport cu propriile lor nevoi și asupra timpului necesar aplicării procedurilor administrative, s-a recomandat realizarea de cursuri de instruire pe teme specifice pentru beneficiari. Recomandarea a fost avută în vedere la elaborarea proiectului finanțat din POAT „Formarea beneficiarilor și potențialilor beneficiari în domeniul implementării proiectelor finanțate din instrumente structurale”, care a fost aprobat în anul 2009, urmând ca procedurile de contractare a serviciilor de formare să fie realizate în cursul anului 2010.

În ceea ce privește formarea consultanților și formatorilor pentru ca aceștia să furnizeze asistență tehnică specifică instrumentelor structurale la un înalt nivel calitativ, de asemenea recomandată de evaluatori, nu au fost încă făcute demersuri pentru implementare. De asemenea, nu s-au înregistrat încă progrese semnificative pentru implementarea sistemelor electronice de management al documentelor.

În vederea reducerii blocajelor din implementare, evaluatorii au recomandat stabilirea clară a unui procent al costurilor indirecte pentru fiecare apel de proiecte, acolo unde este permis de reglementările comunitare. Modificările recente ale regulamentelor europene care conțin prevederi privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune vizează includerea unor prevederi care să permită mecanisme flexibile de decontare a cheltuielilor, respectiv: declararea costurilor indirecte pe baza unei rate fixe (flat rate), acordarea de sume forfetare destinate să acopere integral sau parțial costurile unei operațiuni (lump sums) sau stabilirea unor bareme standard de costuri unitare (standard scale of unit costs).

Prin prisma modificării prevederilor regulamentelor comunitare, MFP prin ACIS a inițiat modificarea cadrului legislativ național privind eligibilitatea cheltuielilor pentru a implementa măsurile de simplificare referitoare la posibilitatea declarării în mod forfetar a costurilor indirecte pentru Fondul Social European și Fondul European de Dezvoltare Regională.

Regulile concrete de aplicare a acestor măsuri vor fi prevăzute în proiectele de modificare a ordinelor

detaliate de cheltuieli, semnate de ministrul coordonator al fiecărei autorități de management și de ministrul finanțelor publice. Astfel, Autoritățile de Management care optează pentru introducerea acestor facilități vor iniția, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice modificarea ordinelor comune de cheltuieli eligibile, urmate de elaborarea unor metodologii de aplicare a acestei facilități, care să stabilească și procentul aplicabil care poate varia în funcție de programul operațional.

Corespunzător clarificărilor oferite de Comisia Europeană, inclusiv în ghidul aflat în curs de aprobare, facilitatea declarării în mod forfaitar a costurilor indirecte este aplicabilă numai acelor proiecte/componente de proiect care sunt implementate direct de beneficiar și nu prin contractarea unor servicii, bunuri sau lucrări prin intermediul procedurilor de achiziție publică.

Până în prezent, numai Autoritatea de Management pentru POS DRU și-a exprimat intenția de a utiliza această facilitate de declarare a costurilor indirecte pe baza unei rate fixe, urmând ca procentul să fie stabilit în ordinul de cheltuieli eligibile, pentru care a fost elaborat un proiect de metodologie de aplicare care este supus consultării Comisiei Europene, înainte de a fi transmis pentru aprobare acesteia.

Anexa 3 - Mecanismul de coordonare a IS finanțat parțial din POAT – prezentare și rezultate obținute în anul 2009

I. Prezentarea mecanismului de coordonare a instrumentelor structurale

Conștiente fiind de provocările ce pot apărea în coordonarea IS, autoritățile române au priorizat această problemă prin construirea unui cadru instituțional solid, dublat de crearea POAT care a primit rolul de a susține efectiv cu resursele noile instituții.

Simplificând, structura instituțională tipică pentru perioada 2007-2013 presupunea existența unor Autorități de Management și Organisme Intermediare care să gestioneze diversele programe operaționale, sub coordonarea unei unități centrale responsabile la nivel național de întregul proces de implementare al IS. În cazul României, unitatea de coordonare a fost creată în cadrul Ministerului Finanțelor Publice sub titulatura de ACIS, în timp ce Autoritățile de Management și marea majoritate a Organismelor Intermediare au fost create în cadrul altor ministere de linie. O problemă comună a unui astfel de sistem, ce se regăsește în multe alte state membre beneficiare ale Politicii de Coeziune a UE, este faptul că Autoritățile de Management și Organismele Intermediare răspund pe de o parte ierarhic în cadrul propriilor ministere, fiind subordonate principiilor de organizare ale acestor structuri, iar pe de altă parte ar trebui și să urmeze regulile generale de organizare a implementării IS, stabilite și coordonate de ACIS. Prin urmare, un management eficient al IS presupune atât o coordonare verticală, de tip ierarhic, dar și orizontală, interinstituțională și tematică.

Din punct de vedere al coordonării ierarhice, la nivelul cel mai înalt al Guvernului a fost creat un **Comitet Național de Coordonare pentru Instrumente Structurale (CNC)**⁵. Conform legislației, CNC asigură corelarea strategică a intervențiilor finanțate din fondurile UE. Membrii CNC sunt miniștri coordonatori ai ACIS, ai Autorității de Certificare și Plată și ai Autorităților de Management pentru programele operaționale, în timp ce președintele CNC este Primul-ministru. În exercitarea atribuțiilor sale, CNC poate propune Guvernului României măsuri de îmbunătățire a implementării instrumentelor structurale. Întâlnirile CNC au loc trimestrial.

Pentru corelarea la nivel operațional, a fost creat **Comitetul de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (CMC)**⁶. Această structură prezidată de Directorul General al ACIS identifică eventualele probleme, blocaje, ce intervin în procesul implementării IS și stabilește măsurile de ordin tehnic, procedural, instituțional ce nu presupun o decizie la nivel mai înalt, semnalând CNC măsurile de ordin politic și legislativ ce se impun. Membrii ACIS sunt exclusiv oficiali la nivel de conducere din cadrul AM pentru programele operaționale, al Autorității de Certificare și Plata și al Autorității de Audit. CMC reprezintă principalul motor de coordonare și de soluționare a problemelor comune. Întâlnirile CMC au loc lunar.

Sub tutela CMC, pentru a răspunde necesității de coordonare pentru diverse probleme specifice/ tematice de asistență tehnică, au fost create o serie de **Grupuri de Lucru (GL)**, care se reunesc ori de câte ori este necesar pentru soluționarea aspectelor ce impun o coordonare inter-instituțională:

1. **GL pentru Evaluare (GLE)** – coordonează procesul de stabilire a structurilor, sistemelor și procedurilor referitoare la evaluarea programelor finanțate prin instrumentele structurale, având următoarele responsabilități:

⁵ creat în 2004, dar actualizat din punct de vedere legislativ prin HG nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și de gestionare a instrumentelor structurale;

⁶ Idem;

- Asigură coordonarea evaluărilor CSNR și a PO, incluzând aspecte legate de funcționarea mecanismelor instituționale, legale și de procedură legate de managementul IS, și raportează / propune CMC-CNC măsuri de îmbunătățire pe baza rezultatelor evaluărilor întreprinse;
- Propune CMC aprobarea modului de organizare a funcției de evaluare la nivelul CSNR și al PO;
- Asigură buna colaborare între toate unitățile de evaluare la nivel de AM, încurajând schimbul de experiență și dezvoltarea de bune practici în implementarea evaluărilor;
- Oferă orientări strategice unităților de evaluare la nivel de AM referitoare la activitatea acestora;
- Elaborează standarde comune de evaluare și urmărește aplicarea acestora în evaluarea CSNR și a PO;
- Susține cu opinii activitățile Unității Centrale de Evaluare (UCE) menite să dezvolte cultura de evaluare în România și a unei comunități profesionale de evaluare.

Membrii GLE sunt reprezentanți ai UCE, precum și ai fiecărei unități de evaluare la nivel de AM.

2. GL pentru Formarea în domeniul IS (GLF) – asigură o analiză coerentă a nevoilor de formare, precum și coordonarea planificării, monitorizării și evaluării programelor de formare, având următoarele responsabilități⁷:

- Elaborarea și implementarea unui Plan Anual de Formare, atât pentru personalul nou recrutat cât și pentru cel existent, prin asigurarea unei bune colaborări între toate entitățile implicate în instruirea în domeniul managementului fondurilor UE;
- Asigurarea coerenței între proiectele propuse de membrii grupului de lucru cu rezultatele analizei nevoilor de formare și cu prevederile planului anual de instruire elaborate;
- Contribuie la identificarea standardelor și a cerințelor necesare pentru asigurarea unui sistem de formare efectiv și eficient;
- Coordonarea monitorizării privind formările în domeniul managementului fondurilor UE;
- Diseminarea unor documente și informații referitoare la formarea în acest domeniu.

GLF este format din reprezentanți ai următoarelor instituții: ACIS, AM-uri, AA, ACP.

3. GL pentru Comunicarea IS (GLC) – asigură coordonarea funcțiilor de informare și publicitate, având următoarele sarcini:

- Asigurarea coordonării comunicării la nivelul instrumentelor structurale;
- Dezvoltarea și implementarea coerentă a Strategiei Naționale de Comunicare și a Planurilor de comunicare ale PO;
- Dezvoltarea manualului de identitate vizuală pentru instrumentele structurale;
- Dezvoltarea procedurii de colaborare inter-instituțională (procedura de inter-relaționare) pentru coordonarea activităților de comunicare;
- Corelarea implementării activităților de comunicare din Planurile de Comunicare aferente programelor operaționale;
- Asigurarea asistenței în luarea deciziilor referitoare la implementarea Planurilor de comunicare;
- Asigurarea existenței unui mecanism funcțional de coordonare privind procesul de comunicare a instrumentelor structurale.

Membrii GLC sunt coordonatorii comunicării din Autoritățile de Management precum și reprezentanții ACIS pe partea de comunicare, aceștia din urmă având și rolul de a asigura Președinția și Secretariatul GLC.

4. GL pentru SMIS (GL SMIS) – asigură dezvoltarea și coordonarea sistemului informatic pentru gestionarea instrumentelor structurale (SMIS), având următoarele obiective⁸:

- Participarea în procesul de revizuire a nevoilor de utilizare SMIS;
- Aprobarea cerințelor specifice de implementare SMIS;
- Colectarea și luarea de decizii cu privire la

⁷ Sursa: Regulament de Organizare și Funcționare GL Formare;

⁸ Sursa: Regulament de Organizare și Funcționare GL SMIS-CSNR;

- i. Parametrii SMIS
- ii. Rapoartele SMIS
- iii. Rolurile instituționale ale actorilor ce folosesc SMIS
- iv. Identificarea și gestiunea grupurilor de utilizatori și a drepturilor acestora
- v. Propunerea de recomandări și decizii legate de modificarea și dezvoltarea SMIS;
- Contribuția, operarea și monitorizarea activității dezvoltatorilor SMIS;
- Asigurarea de schimb de experiență în domeniul SMIS;
- Asigurarea cooperării între unitățile operaționale responsabile cu SMIS din cadrul diferiților actori instituționali implicați în implementarea IS;
- Identificarea nevoilor de formare și elaborarea planului de formare referitor la SMIS.

Membrii GL SMIS sunt reprezentanții ACIS, ACP, AA și coordonatorii SMIS din cadrul AM.

5. **GL pentru Monitorizarea PO (GLM)** – asigură coordonarea adecvată a procesului de monitorizare a PO și facilitarea unei abordări coerente și terminologii comune în activitatea de monitorizare și raportare, prin exercitarea următoarelor atribuții⁹:

- Coordonarea constituirii/ organizării Comitetelor de Monitorizare pentru programele operaționale;
- Coordonarea elaborării rapoartelor anuale de implementare (RAI);
- Analizarea mecanismelor specifice de monitorizare care relevă aspecte critice în implementarea PO (sistem de avertizare timpurie, monitorizare regulă n+2/ n+3 etc.), în vederea identificării unor măsuri corective în timp util;
- Definirea și clarificarea conceptelor asociate temelor orizontale;
- Asigurarea unui cadru unitar de monitorizare la nivel de program operațional prin stabilirea unor linii directoare;
- Diseminarea de documente și informații referitoare la monitorizarea instrumentelor structurale elaborate de Comisia Europeană, de experți din alte state membre sau materiale de sinteză elaborate de ACIS;
- Organizarea de sesiuni de instruire specifică pe teme de interes comun pentru monitorizarea instrumentelor structurale;
- Analizarea propunerilor de realocare/modificare în cadrul programelor operaționale;
- Identificarea de măsuri corective în procesul de monitorizare a programelor operaționale pentru eficientizarea implementării și aducerea acestora la cunoștința CMC/conducerilor Autorităților de management.

GLM este organizat de Direcția Monitorizare din cadrul ACIS și este alcătuit din reprezentanți ai AM cu atribuții în monitorizarea la nivel de PO. La reuniunile GLM participă și reprezentanți ai celorlalte direcții din cadrul ACIS, precum și din ACP.

6. **GL pentru Analiza Cost-Beneficiu (GL ACB)** – este responsabil pentru construcția capacității pentru analiza cost-beneficiu, având următoarele sarcini¹⁰:

- Inițierea și supravegherea activităților de dezvoltare a capacității pentru realizarea analizei cost-beneficiu a proiectelor de investiții în vederea finanțării din Fondurile Structurale și de Coeziune;
- Elaborarea și actualizarea planului de lucru al GL-ACB;
- Elaborarea și actualizarea Ghidului Național pentru Analiza Cost-Beneficiu;
- Corelarea ghidurilor sectoriale cu Ghidul Național;
- Raportarea asupra activității GL-ACB către Comitetul de Management pentru Instrumentele Structurale și, prin intermediul acestuia, către Comitetul Național de Coordonare;
- Asigurarea schimbului de experiență și a bunelor practici în domeniul ACB;
- Elaborarea de standarde comune privind analiza cost-beneficiu;

⁹ Sursa: Regulament de Organizare și Funcționare GL Monitorizare;

¹⁰ Sursa: Regulament de Organizare și Funcționare GL Analiza Cost-Beneficiu;

- Formularea, din proprie inițiativă sau la solicitarea diverselor organisme, a unor puncte de vedere privind aspecte legislative și procedurale legate de analiza cost-beneficiu.

GL ACB reunește ca membri reprezentanți ai ACIS, precum și ai AM POS Transport, POS Mediu, POR și POS CCE. La întâlnirile GL ACB pot fi invitați și alți experți în funcție de domeniile specifice de analiză.

7. **GL pentru Viitorul Politicii de Coeziune** – are în vedere conturarea poziției României în ceea ce privește viitorul Politicii de Coeziune la nivel comunitar, precum și informarea cu privire la pozițiile altor state membre

Concluziile și recomandările tuturor GL se aduc la cunoștința CMC – CNC, fiind luate în calcul pentru îmbunătățirea la nivel operațional și strategic a implementării IS.

Grupurile de lucru beneficiază de sprijin pentru activitățile lor tematice, care se bazează în general pe resursele de asistență tehnică disponibile. Acestea fiind spuse, trebuie precizat că activitatea Grupurilor de Lucru este mai largă decât problemele stricte de asistență tehnică.

Arhitectura de asistență tehnică la nivelul Cadrului Strategic Național de Referință (CSNR) se bazează atât pe Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT), cât și pe axele de asistență tehnică aferente Programelor Operaționale Sectoriale, Programului Operațional Regional și Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative.

Această soluție hibridă a fost aleasă pentru a permite atât acțiuni strategice la nivelul CSNR, cât și pentru a asigura flexibilitatea la nivel de POS/POR de a folosi rapid resursele de asistență tehnică pentru a susține implementarea eficientă a programelor respective. Descentralizarea unor resurse de asistență tehnică la nivel de POS/POR a permis totodată și o mai mare ajustare a resurselor la cerințele specifice la nivel de program.

Dacă beneficiile unei astfel de abordări sunt evidente, există totuși și riscuri care au fost luate în considerare încă de timpuriu. Prin urmare, problema principală avută în vedere a fost riscul de suprapunere și dublă finanțare între POAT și axele prioritare de asistență tehnică la nivel de program. Pentru a preîntâmpina și gestiona acest risc, la nivelul POAT a fost luată inițiativa constituirii unor mecanisme de coordonare cu caracter instituțional, care să contribuie la comunicarea rapidă între POAT și Autoritățile de Management ale celorlalte PO, pe diferite paliere relevante pentru asistența tehnică.

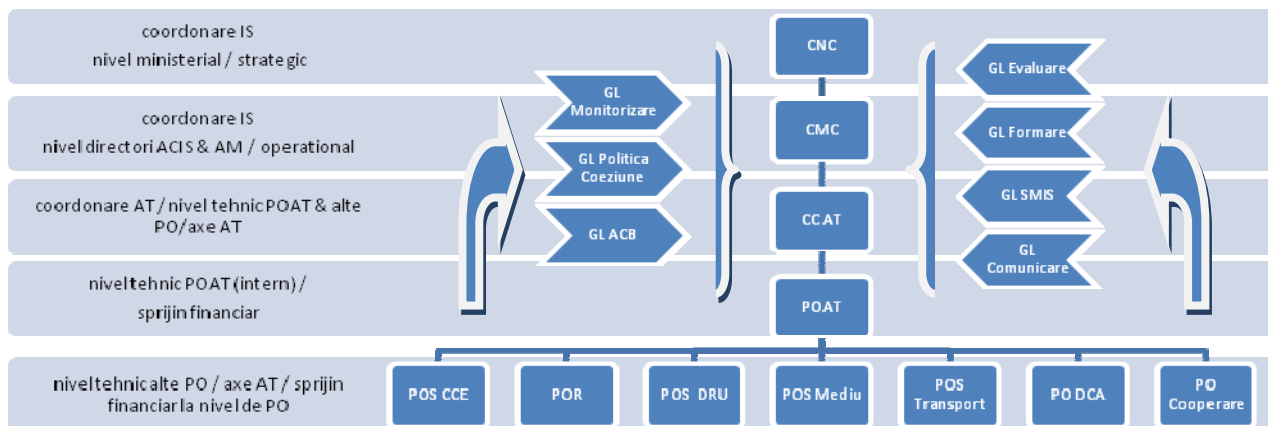
Structura principală astfel creată a fost **Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice** (CC AT), care a primit rolul instituțional de a asigura coordonarea generală a implementării asistenței tehnice. CC a fost mandatat cu patru atribuții principale:

1. Asigurarea unei bune colaborări între toate unitățile cu responsabilități în domeniul AT (din cadrul tuturor AM) în vederea schimbului de experiență și elaborării de bune practici în domeniul implementării AT;
2. Asigurarea unei îndrumări strategice generale pentru toate direcțiile/unitățile cu responsabilități în domeniul AT (din cadrul tuturor AM);
3. Coordonarea intervențiilor în domeniul AT pentru formularea de propuneri concrete de acțiuni pentru îmbunătățirea gestionării și implementării AT și înaintarea acestora, către CMC.

În cadrul CC AT sunt reprezentate toate AM responsabile cu implementarea asistenței tehnice specifice, precum și reprezentanți ai AM POAT și direcțiilor din ACIS. Reuniunile CC AT au loc trimestrial. Deciziile în cadrul CC se iau prin consens sau prin majoritate calificată. La reuniunile CC AT, participă reprezentanți ai Autorității de Audit, Autorității de Certificare și Plată și ai Comisiei Europene, în calitate de observatori.

Pentru facilitarea activității operaționale permanente a CC AT a fost creat un Secretariat permanent, asigurat de AM POAT prin Serviciul de Strategii și coordonat de Președintele CC (directorul AM POAT).

Arhitectura instituțională de coordonare a implementării IS ar putea fi descrisă grafic prin următoarea figură:

În concluzie, din punct de vedere al designului instituțional, se observă cum POAT sprijină o coordonare multi-nivel, în stil participativ, între un număr relativ mare de actori implicați în implementarea instrumentelor structurale.

În acest fel sunt îndeplinite cu succes premisele și create condițiile propice unei implementări eficiente și transparente a IS, precum și asigurarea resurselor pentru un proces permanent de monitorizare, coordonare, schimb de bune practici și îmbunătățire a impactului general al asistenței tehnice atât provenind din cadrul POAT, cât și din axele de AT ale celorlalte programe operaționale.

II. Rezultatele obținute în anul 2009 cu sprijinul mecanismului de coordonare a IS

Anul 2009 a fost un an dificil în ceea ce privește implementarea IS în România, în care problema absorbției fondurilor europene a apărut recurent pe agenda publică. În repetate rânduri a fost subliniată importanța absorbției pentru ieșirea din criza economică. În ianuarie 2009 s-a înființat Grupul interministerial pentru monitorizarea absorbției fondurilor comunitare, sub coordonarea directă a primului-ministru, fiind implicate, alături de Ministerul Finanțelor Publice, și celelalte ministere cu rol de Autorități de Management pentru programele operaționale și Departamentul pentru Afaceri Europene. Grupul analizează în detaliu stadiul implementării fondurilor comunitare alocate României și stabilește măsuri concrete privind simplificarea mecanismelor de implementare și eliminarea blocajelor și întârzierilor în absorbție.

În contextul acestei duble presiuni, publice și politice, coordonarea implementării IS a devenit un factor cheie pentru a se putea obține rezultatele dorite. Din punct de vedere al sprijinului POAT, în 2009 se poate observa o tendință de accelerare a contractării și implementării de proiecte care să susțină procesele de coordonare. În plus față de această tendință, se remarcă o dinamică specifică a mai multor grupuri de lucru, care au avut un rol critic pentru rezolvarea unor probleme semnificative.

Activitatea de coordonare a instrumentelor structurale a fost parțial sprijinită în anul 2009 prin proiecte finanțate în cadrul **POAT**, după cum urmează:

- În cadrul DMI 1.2 se susține activitatea GL Evaluare - proiectul „Dezvoltarea capacității de evaluare a unităților de evaluare din cadrul Autorităților de Management și ACIS”;

- În cadrul DMI 1.3 se susține activitatea GL pentru Formare prin proiectul „*Formare continuă în gestionarea și coordonarea FS și de Coeziune în România*”, aflat în implementare;
- În cadrul DMI 1.4 se susține activitatea de coordonare a IS și a unor Grupuri de Lucru - proiectul intitulat „*Srijin pentru funcționarea ACIS și a AM POAT*”, care oferă sprijin atât logistic, cât și de conținut pentru CMC, CC AT, GL Comunicare, GL Monitorizare, GL pentru Viitorul Politicii de Coeziune și GL pentru ACB;
- În cadrul DM 2.3 se susține activitatea GL SMIS-CSNR prin proiectul “*Srijin pentru DCS pentru gestionarea SMIS-CSNR*” aflat în implementare.

GL pentru Evaluare (GLE) a rămas unul dintre cele mai active structuri de coordonare, mai ales prin prisma culturii profesionale pe care a creat-o în rândul membrilor. Întâlnirile GLE depășesc formalismul statutar și problematizează promovarea instrumentelor tehnice, dar și a mentalității necesare pentru îmbunătățirea evaluării IS, ca mijloc de îmbunătățire a absorbției. În anul 2009, GLE a coordonat lansarea în premieră pentru România a evaluărilor intermediare pentru perspectiva financiară 2007-2013. Rezultatele acestui exercițiu au fost lansarea a 5 evaluări de programe operaționale, celelalte 2 urmând a fi lansate în 2010. Mai mult, o prima evaluare intermediară a fost și finalizată cu succes (cea aferentă POR).

GL pentru SMIS (GL SMIS) a avut o misiune dificilă în 2009, în special ca urmare a apariției unor blocaje în procesul de contractare de asistență pentru dezvoltarea platformei IT. Practic, sub coordonarea DCS-ACIS, grupul de lucru a încercat să ofere intern soluții de optimizare care să permită depășirea unor obstacole de utilizare a sistemului. Acest efort a fost considerabil și deși a fost o soluție de compromis, a permis progresul în popularea cu date și utilizarea sistemului. Întâlnirile GL SMIS au urmărit, pe lângă probleme tehnice, și asigurarea unei formări adecvate a coordonatorilor SMIS, pe baza sprijinului POAT dedicat acestei activități specifice. Deși la sfârșitul anului 2009 încă persistau probleme serioase legate de folosirea SMIS, activitatea GL a salvat practic atingerea unei situații de blocaj complet, care ar fi avut consecințe mult mai grave.

GL pentru Formarea în domeniul IS (GLF) a desfășurat o activitate intensă în 2009 prin prisma faptului că a beneficiat un sprijin important prin POAT, concretizat în două contracte externe importante de formare. GLF gestionează Mecanismul de Formare care permite centralizarea nevoilor de formare la nivelul tuturor AM și OI, ce sunt ulterior discutate pentru a asigura o corelare între nevoile de formare și pentru găsirea celor mai bune soluții de satisfacere a lor. Deși în 2009 s-ar fi dorit deja implementarea unui software care să faciliteze acest proces, această soluție a fost amânată pentru 2010. Totuși, discuțiile în cadrul GLF au permis înțelegerea necesității de ajustare a modulelor de formare, în sensul renunțării la formarea generală pe IS, pentru că nu mai prezintă interes pentru reprezentanții AM/OI, punându-se accent pe alte module, cum ar fi cel de management financiar și cel privind achizițiile publice.

GL pentru Comunicarea IS (GLC) a urmărit actualizarea Planurilor de comunicare și coordonarea acestora. Mai mult, cu sprijinul POAT au fost elaborate și avizate primele produse de comunicare la nivelul ACIS. Anul 2009 a fost însă marcat de constrângerile bugetare aferente crizei, astfel încât relația cu mass-media a fost mai dificil de gestionat, în special în al doilea semestru.

GL pentru Monitorizarea PO (GLM) s-a implicat în mod activ pe parcursul anului 2009 în procesul de monitorizare și raportare a programelor operaționale, coordonând în mod eficient și eficace acest proces, atât prin asigurarea unei abordări unitare în cadrul exercițiului de elaborare a Rapoartelor Anuale de Implementare, cât și prin implementarea observațiilor Comisiei Europene pe marginea rapoartelor pentru anul 2008. Pentru a veni în sprijinul activității de monitorizare la nivelul AM-urilor, la sfârșitul anului 2009, GLM a organizat o sesiune de instruire cu privire la monitorizarea stadiului implementării programelor operaționale din punct de vedere al îndeplinirii regulii $n+3/n+2$. Instrumentul de monitorizare $n+3/n+2$ prezentat furnizează o imagine obiectivă asupra implementării programelor operaționale și permite

Autorităților de Management să adopte strategia potrivită în momentul în care s-ar afla în situație de risc privind dezagajarea automată a fondurilor.

În scopul soluționării mai rapide a unor probleme orizontale și pentru facilitarea schimbului de informații și experiență privind implementarea programelor operaționale, în cadrul reuniunilor GLM s-a promovat îmbunătățirea comunicării informale la nivel tehnic între reprezentanții AM-urilor și ACIS, ca o modalitate eficientă de rezolvare a problemelor întâmpinate în activitatea zilnică dincolo de cadrul formal al reuniunilor formale ale grupului de lucru.

GL pentru Viitorul Politicii de Coeziune a avut o activitate importantă în 2009, ce a culminat cu finalizarea poziției României referitor la noua abordare a coeziunii pe perioada 2014-2020. Beneficiind de posibilitatea de a contracta expertiză externă, DAP-ACIS, împreună cu acest GL, au coordonat pregătirea primului studiu elaborat cu sprijin POAT. Experiența acumulată nu poate fi decât benefică, putând fi transferată altor beneficiari potențiali POAT ce ar putea folosi elaborarea de studii pentru îmbunătățirea activității.

Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice, a fost activ în 2009 mai ales pentru a se evita suprapunerile între POAT și axele prioritare de asistență tehnică a celorlalte PO. În acest sens, s-au căutat noi soluții pentru a se găsi un echilibru între efortul de raportare și nevoia de a avea informații cât mai bune pentru a se asigura absorbția eficientă a AT. Sub tutela AM POAT/ACIS, acest mecanism de coordonare a furnizat o platformă pentru împărțirea problemelor comune cu care se confruntă AT - cum ar fi problemele majore legate de achizițiile publice - în încercarea de a se face un schimb de experiență, care să permită deblocarea contractelor sau evitarea unor obstacole.

La nivelul coordonării de vârf, 2009 înlocuiește în practică **Comitetul Național de Coordonare** cu **Grupul interministerial pentru monitorizarea absorbției fondurilor comunitare**. Această abordare a asigurat o mai rapidă implementare a politicilor legate de IS, pentru eficientizarea absorbției. În paralel, **Comitetul de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale** și-a derulat cu succes activitatea, fiind instituția de bază pentru conturarea și dezbateră problemelor de sistem, dar și a celor specifice fiecărui PO.

În concluzie, activitatea din 2009 din punct de vedere al mecanismelor de coordonare a fost una de succes. În acest fel sunt îndeplinite premisele și sunt create condițiile propice unei implementări eficiente și transparente a IS, precum și asigurarea resurselor pentru un proces permanent de monitorizare, coordonare, schimb de bune practici și îmbunătățire al impactului general al asistenței tehnice atât provenind din cadrul POAT, cât și din axele de AT ale celorlalte programe operaționale. Anul 2009 a întărit coordonarea multi-nivel, între intervențiile de AT din celelalte programe operaționale și cele din POAT, determinând evitarea unei serii importante de suprapuneri.

Se poate însă observa că deși filosofia generală de funcționare este aceeași pentru toate GL, ele au funcționat diferit unele de altele, existând variații între abordări mai mult sau mai puțin formale, cu întâlniri mai frecvente sau mai rare, chiar și cu rezultate diferite conform scopului instituțional al acestora.

Pe ansamblu, activitatea legată de instituțiile și mecanismele de coordonare, beneficiare de sprijin POAT, a fost una de succes, putând fi considerată drept o bună practică. Important este însă ca acest proces să continue și să se dezvolte, pentru a contribui la ameliorarea continuă a implementării IS, pentru a susține atingerea obiectivelor POAT și a Politicii de Coeziune în ansamblu.

Anexa 4 - Rezultatele evaluării sesiunilor de formare derulate în anul 2009

Ministerul Finanțelor Publice, prin intermediul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) este coordonatorul național al instrumentelor structurale și a luat măsuri pentru a asigura dezvoltarea cadrului instituțional, legislativ și procedural pentru implementarea instrumentelor structurale, precum și pentru funcționarea unitară și eficientă a întregului sistem administrativ în ceea ce privește instrumentele structurale.

În ceea ce privește consolidarea capacității administrative a sistemului instituțional pentru gestionarea IS, ACIS a inițiat și a luat parte la elaborarea programelor de formare proiectate special pentru îmbunătățirea capacității funcționarilor publici și a organizațiilor relevante de a gestiona IS. Astfel, în anul 2009, prin POAT, ACIS a promovat următoarele proiecte care vizează activitatea de formare în domeniul IS:

I. Domeniul major de intervenție 1.3 Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor

În cadrul acestui DMI din cadrul POAT, a fost contractat **proiectul „Formare continuă în gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România”**, al cărui obiectiv general este consolidarea capacității administrative a instituțiilor responsabile pentru managementul eficient al instrumentelor structurale.

Îndeplinirea acestui obiectiv general al proiectului s-a concretizat în anul 2009 prin realizarea următoarelor activități:

1. Semnarea contractului de achiziție publică cu „Formare continuă a personalului implicat în gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune”, cu următoarele componente

Componenta 1: Formare de bază privind principiile aplicabile Fondurilor Structurale și de Coeziune, Managementul Ciclului de Proiect și noua legislație privind achizițiile publice

În cadrul acestei componente se asigură formare pentru 300 de persoane din cadrul ACIS, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare

Până la 31 decembrie 2009, pe această componentă au fost derulate 7 sesiuni de formare. În urma aplicării chestionarelor de evaluare a formării au reieșit următoarele:

- La aceste sesiuni de formare **au participat**, până la 31 decembrie 2009, **161 de persoane**, angajați ai ACIS, Autorității de Audit, Autorității de Certificare și Plată, ai Autorităților de Management și Organismelor Intermediare reprezentând **53,66%** din totalul celor 300 de locuri alocate acestei componente.
- Din punct de vedere al **gradului de satisfacție** privind conținutul training-ului, în medie, punctajul acordat a fost de **4,54** din totalul de maxim 5 puncte (scala folosită a fost de 1-5 puncte, 1 punct fiind acordat pentru calificativul de nesatisfăcător, 5 puncte fiind acordate pentru calificativul excelent), reprezentând calificativul **foarte bine**.
- Din punct de vedere al **performanței trainerilor**, la sesiunile de formare s-au acordat, în medie, **4,61** de puncte reprezentând calificativul **foarte bine**.

Componenta 2: Formare la nivel avansat în domeniul controlului și al managementului financiar

În cadrul acestei componente se asigură formare pentru 150 de persoane din cadrul ACIS, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Autorităților de Management și al Organismelor Intermediare.

Prima parte a programului de formare profesională are drept scop consolidarea unor cunoștințe teoretice și practice, familiare participanților, cum ar fi cerințele comunitare și naționale pentru managementul

instrumentelor structurale, dar și studii de caz complexe și exerciții pentru diverse etape din managementul fondurilor precum și exemple de bune practici din țările membre UE.

Partea a doua a programului de formare pentru componenta 2 are drept scop expunerea directă a cursanților, prin intermediul vizitelor de studii pentru schimb de experiență, la modele și practici europene din două țări membre UE, Irlanda și Marea Britanie cu experiență diferită dar în același timp relevantă pentru România. Obiectivul principal al vizitelor de studiu este de a asigura participanților transferul de cunoștințe privind controlul și managementul financiar al proiectelor finanțate din instrumentele structurale, prin împărtășirea problemelor întâmpinate și soluțiile găsite pentru rezolvarea acestora.

Până la 31 decembrie 2009, pe această componentă au fost derulate 3 sesiuni de formare pe teritoriul României. În urma aplicării chestionarelor de evaluare a formării au reieșit următoarele:

- La aceste sesiuni de formare **au participat**, până la 31 decembrie 2009, **53 de persoane**, angajați ai ACIS, Autorității de Audit, Autorității de Certificare și Plată, ai Autorităților de Management și Organismelor Intermediare reprezentând **35,33%** din totalul celor 150 de locuri alocate acestei componente.
- Din punct de vedere al **gradului de satisfacție** privind conținutul training-ului, în medie, punctajul acordat a fost de **4,46** din totalul de maxim 5 puncte (scala folosită a fost de 1-5 puncte, 1 punct fiind acordat pentru calificativul de nesatisfăcător, 5 puncte fiind acordate pentru calificativul excelent), reprezentând calificativul **foarte bine**.
- Din punct de vedere al **performanței trainerilor**, la sesiunile de formare s-au acordat, în medie, **4,57** de puncte reprezentând calificativul **foarte bine**.

Componenta 3: Formare pentru pregătirea și elaborarea Ghidurilor Solicitantului împreună cu managementul solicitărilor de finanțare

În cadrul acestei componente se asigură formare pentru 300 de persoane din cadrul ACIS, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare.

Structura cursurilor include cerințe comunitare și naționale pentru ghidurile solicitanților și managementul solicitărilor de finanțare, studii de caz, exerciții și exemple de bune practici, dar ține cont și de nevoile ce apar frecvent în practică:

- Existența unor proceduri interne coerente corelate cu cerințele legate de modul de structurare a acestor ghiduri, precum și cerințele din manualul de identitate vizuală care să impună atât corectitudinea informațiilor, cât și responsabilitățile celor implicați în dezvoltarea procesului, pentru evitarea suprapunerilor de sarcini;
- Definirea corectă a indicatorilor de evaluare a performanței proiectelor finanțate de instrumentele structurale atât în faza de aplicație cât și în faza de implementare;
- Existența unor manuale de gestiune pentru funcționarii publici implicați ce pot constitui niște instrumente deosebit de utile în evaluarea și managementul solicitărilor de finanțare.

Până la 31 decembrie 2009, pe această componentă au fost derulate 3 sesiuni de formare. În urma aplicării chestionarelor de evaluare a formării au reieșit următoarele:

- La aceste sesiuni de formare **au participat**, până la 31 decembrie 2009, **58 de persoane**, angajați ai ACIS, Autorității de Audit, Autorității de Certificare și Plată, ai Autorităților de Management și Organismelor Intermediare reprezentând **19%** din totalul celor 300 de locuri alocate acestei componente.
- Din punct de vedere al **gradului de satisfacție** privind conținutul training-ului, în medie, punctajul acordat a fost de **4,67** din totalul de maxim 5 puncte (scala folosită a fost de 1-5 puncte, 1 punct fiind

acordat pentru calificativul de nesatisfăcător, 5 puncte fiind acordate pentru calificativul excelent), reprezentând calificativul **foarte bine**.

- Din punct de vedere al **performanței trainerilor**, la sesiunile de formare s-au acordat, în medie, **4,83** de puncte reprezentând calificativul **foarte bine**.

Componenta 4: Formare în domeniul auditului Fondurilor Structurale și de Coeziune

În cadrul acestei componente se asigură formare pentru 100 de persoane din cadrul ACIS, Autorităților de Management, Autorității de Audit și Unității de Control și Audit Public Intern a Ministerului Finanțelor Publice.

Structura de curs va aborda atât misiunea de audit intern al fondurilor publice naționale cât și aspecte legate de auditul fondurilor primite de la Uniunea Europeană. Se vor prezenta diverse studii de caz (de exemplu auditul sistemului de control intern, și auditul deplasărilor interne și externe).

De asemenea, pentru a răspunde unor nevoi ale managerilor din auditul intern, vom avea în vedere și prezentarea teoretică și practică a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității în activitatea de audit intern și a unui model de abordare a managementului riscului chiar la nivelul unei structuri de audit intern.

Până la 31 decembrie 2009, pe această componentă a fost derulată o sesiune de formare. În urma aplicării chestionarelor de evaluare a formării au reieșit următoarele:

- La această sesiune de formare **au participat**, până la 31 decembrie 2009, **21** de persoane, angajați ai ACIS, Autorității de Audit, Autorității de Certificare și Plată, ai Autorităților de Management și Organismelor Intermediare reprezentând 21% din totalul celor 100 de locuri alocate acestei componente.
- Din punct de vedere al **gradului de satisfacție** privind conținutul training-ului punctajul acordat a fost de **4,11** din totalul de maxim 5 puncte (scala folosită a fost de 1-5 puncte, 1 punct fiind acordat pentru calificativul de nesatisfăcător, 5 puncte fiind acordate pentru calificativul excelent), reprezentând calificativul **foarte bine**.
- Din punct de vedere al **performanței trainerilor**, la sesiunile de formare s-au acordat, în medie, **4,83** de puncte reprezentând calificativul **foarte bine**.

Concluzii în ceea ce privește contractul „Formare continuă a personalului implicat în gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune”

Rapoartele de evaluare a sesiunilor de formare indică faptul că în cadrul componentei 1 a existat un interes crescut pentru îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul instrumentelor structurale și în domeniul achizițiilor publice (în contextul repetatelor modificări ale legislației privind achizițiile publice) în special la nivelul ADR-urilor.

Pentru componenta 2 aceste rapoarte de evaluare ale sesiunilor de formare au arătat un interes ridicat al participanților la formare în special pentru analiza de risc, raportare financiară și managementul plăților percepute ca domenii majore de intervenție.

Pentru componenta 3, deși la început participanții la formare au arătat un interes relativ scăzut pentru această componentă totuși din rapoartele de evaluare a sesiunilor de formare a reieșit faptul că majoritatea persoanelor care au participat la aceste sesiuni au înțeles importanța elaborării unor ghiduri ale solicitanților adaptate necesităților acestora în materie de informare, în scopul creșterii ratei de accesare a fondurilor europene.

Pentru componenta 4, raportul de evaluare al primei sesiuni de audit indică un interes ridicat privind auditarea modului de implementare al contractelor, precum și al derulării procedurilor de achiziție publică.

2. Organizarea în colaborare cu OIF (Organisation Internationale de Francophonie) și ENA (Ecole Nationale d'Administration), în perioada 10-12 iunie 2009, a unui seminar pe tema Gestionarea Fondurilor Structurale: instrucțiuni, monitorizare și control al proiectelor aflate în implementare

Obiectivele seminarului au fost:

- Identificarea diferitelor tipologii ale actorilor și interlocutorilor implicați în gestionarea fondurilor structurale
- Achiziționarea bunelor practici și a tehnicilor specifice gestionării proiectelor co-finanțate din FSC
- Gestionarea FSC în contextul modernizării statului.

Publicul țintă a fost constituit din funcționari publici, angajați ai Autorităților de Management sau/și ai Organismelor Intermediare. Metodele folosite au fost următoarele:

- Prezentări PPT și discuții
- Studii de caz
- Ateliere și exerciții practice

Formatorii au fost experți practicieni ai domeniului specific gestionării proiectelor finanțate din fonduri europene. Limba de lucru a fost limba franceză cu servicii de traducere simultana franceză - română; română – franceză. Au primit diplome de participare un număr de 16 persoane – cele care au participat la modulul de formare pe toată perioada derulării acestuia.

Chestionarul de evaluare a formării a vizat 3 aspecte principale:

- Interesul prezentat de tematică
- Specificul tehnic al prezentării
- Calități pedagogice ale prezentării

În urma procesării rezultatelor chestionarului de evaluare a formării au rezultat următoarele:

- 62,5% dintre participanți au considerat modulul de formare ca fiind în general unul excelent și afirmă că l-ar recomanda cu tărie și altor colegi de la locul de muncă.
- 100% dintre cei care au participat la modulul de formare consideră prezentările experților ca fiind excelente.
- 75% dintre participanți au considerat că a fost excelentă calitatea pedagogică a prezentărilor.

Temele recomandate de către participanții la formare pentru viitoarele sesiuni au fost următoarele:

- Verificarea eligibilității cheltuielilor
- Managementul riscului
- Prevenirea neregulilor
- Monitorizarea proiectelor și efectuarea plăților
- Un sumar al problemelor comune apărute în diferite etape ale implementării programelor operaționale și modul în care au fost rezolvate.

3. Organizarea în colaborare cu OIF (Organisation Internationale de Francophonie) și ENA (Ecole Nationale d'Administration), în perioada 24-25 iunie 2009, a unui seminar pe tema poliilor de competitivitate

Obiectivele seminarului au fost:

- Prezentarea demersului francez legat de poliile de competitivitate: modele de buna guvernare și de finanțare

- Perspectiva programării financiare pentru punerea în funcțiune a poliilor de competitivitate: articularea finanțării din fonduri structurale cu finanțarea de stat, finanțarea comunităților locale și finanțarea privată
- Identificarea celor mai bune modalități de susținere a creării, în România, a unei prime generări de poli de competitivitate.

Publicul țintă a fost constituit din funcționari publici, angajați ai Autorităților de Management, ai Organismelor Intermediare și ai altor instituții de profil .

Metodele folosite au fost următoarele:

- Prezentări PPT și discuții
- Studii de caz
- Ateliere și exerciții practice

Formatorii au fost experți practicieni ai domeniului poliilor de competitivitate. Limba de lucru a fost limba franceză cu servicii de traducere simultana franceză - română; română – franceză.

Au primit diplome de participare un număr de 17 persoane – cele care au participat la modulul de formare pe toată perioada derulării acestuia.

Chestionarul de evaluare a formării a vizat 3 aspecte principale:

- Interesul prezentat de tematică
- Specificul tehnic al prezentării
- Calități pedagogice ale prezentării.

În urma procesării rezultatelor chestionarului de evaluare a formării au rezultat următoarele:

- 76,47% dintre participanți au considerat modulul de formare ca fiind în general unul excelent și afirmă ca l-ar recomanda cu tărie și altor colegi de la locul de muncă;
- 64,70% dintre cei care au participat la modulul de formare consider prezentările experților ca fiind excelente;
- 58,82% dintre participanți au considerat că a fost excelentă calitatea pedagogică a prezentărilor.

Temele recomandate de către participanții la formare pentru viitoarele sesiuni au fost următoarele:

- Proceduri și tehnici de evaluare a proiectelor depuse prin intermediul poliilor de competitivitate
- Un exemplu concret de poli de competitivitate cu exemple practice
- Studii de caz cu similitudini cu cazuri din România
- Rolul statului în crearea și dezvoltarea poliilor de competitivitate
- Modul de finanțare al poliilor
- Evaluarea poliilor de competitivitate și eșecurile constatate
- Benchmarking – analiză comparativă cu alți poli de competitivitate
- Ar fi de dorit un studiu de caz pe un dosar concret
- Modul de constituire al poliilor de competitivitate
- Politica de discriminare a emisiilor de dioxid de carbon, inclusiv implementare, monitorizare și evaluare și legătura cu fondurile structurale
- Relația și posibilele interacțiuni dintre politica de dezvoltare prin poli de competitivitate (accent pe sprijin pentru sectorul privat) și cea prin poli de creștere.
- Corelarea dintre politica de competitivitate și cea de convergență
- Implicarea statului în procesul de administrare a poliilor de competitivitate
- Cadrul legislativ în domeniul poliilor de competitivitate

- Un sumar al problemelor comune apărute în diferite etape ale implementării programelor operaționale și modul în care au fost rezolvate.

4. Organizarea în colaborare TAIEX, în data de 06 iulie 2009, a unui seminar privind identificarea de instrumente și tehnici pentru monitorizarea temelor orizontale în cadrul programelor operaționale finanțate din IS

Obiective:

- definirea și clarificarea conceptelor asociate temelor orizontale;
- identificarea unui sistem de indicatori statistici ce va permite evaluarea progresului în acest domeniu;
- elaborarea unor propuneri în scopul dezvoltării unui sistem eficient la nivel național de monitorizare a temelor orizontale;
- prezentarea unor exemple de bună practică din alte state membre UE.

Grup-țintă: reprezentanți ai instituțiilor publice implicate în managementul, implementarea și coordonarea PO, precum și în implementarea principiului egalității de șanse și a politicilor în domeniu: *Autorități de management, Organisme intermediare, Autoritatea de Audit, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.* (37 persoane).

Ținând seama de interesul manifestat față de tema propusă a fi dezbătută, seminarul s-a bucurat de participarea unui număr de 6 experți străini din Marea Britanie, Finlanda, Lituania, Letonia, Italia, Olanda și a mobilizat un număr relativ mare de participanți.

5. În data de 9.12.2009 a fost semnat contractul „Formare continuă în coordonarea și monitorizarea Fondurilor Structurale și de Coeziune, precum și în managementul activităților de instruire în acest domeniu” cu următoarele componente:

Componenta 1: Formare în monitorizarea, evaluarea și managementul Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru persoanele din cadrul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare

Componenta 2: Instruire pentru persoanele din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale

Componenta 3: Instruire în managementul resurselor umane și a activităților de formare pentru membrii Grupului de Lucru privind coordonarea formării în domeniul instrumentelor structurale

Având în vedere data semnării acestui contract, în anul 2009 nu au fost derulate sesiuni de formare.

II. Domeniul major de intervenție 2.3 Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS

În cadrul acestui DMI din cadrul POAT, a fost contractat **proiectul “Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CNSR”**, al cărui obiectiv îl reprezintă asigurarea existenței unei comunități de utilizatori SMIS, capabili să opereze sistemul informatic în mod corespunzător, prin furnizarea cunoștințelor adecvate actorilor relevanți din cadrul instituțiilor românești implicate în managementul IS.

Îndeplinirea acestui obiectiv al proiectului s-a concretizat în anul 2009 prin realizarea următoarelor activități:

1. **Semnarea contractului de achiziție publică cu același titlu “ Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniște de utilizatori SMIS-CSNR” care prevede asigurarea de formare, la nivel de bază și nivel avansat, acolo unde este cazul, prin intermediul următoarelor componente:**

Componenta Training pentru persoanele din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare și a altor instituții, la solicitarea Beneficiarului:

În cadrul acestei componente se asigură instruirea a minim 2000 persoane pregătite cu privire la operarea SMIS.

Până la 31 decembrie 2009, au fost instruiți 610 utilizatori SMIS pe următoarele module:

- Modulul Management de Proiect – 168 persoane;
- Modulul Monitorizare – 256 persoane;
- Modulul Audit și Control – 83 persoane;
- Modulul Fluxuri de Fonduri – 103 persoane.

Având în vedere că activitatea de instruire pe această componentă era încă în derulare la 31.12.2009, informațiile privind evaluarea sesiunilor de instruire vor fi disponibile la finalizarea componente și vor fi prezentate în Raportul Anual de Implementare 2010.

Componenta Training la nivel avansat pentru Coordonatorii SMIS de la nivelul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare:

În cadrul acestei componente se asigură instruirea a:

- minim 90 persoane pregătite la nivel avansat cu privire la operarea SMIS, acest modul va fi completat de organizarea de vizite de studiu/internship în Statele Membre ce dispun de sisteme informatice similare SMIS.
- minim 90 persoane pregătite în vederea formării inițiale a viitorilor utilizatori SMIS
- minim 25 persoane pregătite în domeniul implementării corespunzătoare a SMIS, acest modul va fi completat de organizarea de vizite de studiu/internship în Statele Membre ce dispun de sisteme informatice similare SMIS.

Până la 31 decembrie 2009, formarea pe această componentă a fost finalizată, cu instruirea a 76 coordonatori SMIS (6 sesiuni de instruire a câte 10 zile organizate în perioada 14 septembrie – 4 decembrie 2009) din cadrul tuturor instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale în România:

- Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale
- Autoritățile de Management
- Organismele Intermediare
- Autoritatea de Certificare și Plata
- Autoritatea de Audit.

Având în vedere specificațiile din raportul de analiză a necesităților de instruire (SMIS6 – TNA) privind necesitatea stabilirii Centrului de instruire în București, într-o locație centrală, care să includă clase de 20 de persoane, prevăzute cu stații de lucru corespunzătoare, sesiunile de instruire mai sus menționate s-au desfășurat în incinta Hotelului Confort din București, îndeplinind toate condițiile solicitate.

Sesiunile de instruire avansată a coordonatorilor SMIS au avut ca obiectiv prezentarea tuturor modulelor din cadrul aplicației, respectiv:

- Modulul Programare
- Modulul Management de Proiect
- Modulul Monitorizare
- Modulul Evaluare
- Modulul Audit si Control
- Modulul Fluxuri de Fonduri,

precum și introducerea de date în toate modulele sistemului informatic, cu excepția modulului Programare utilizând atât seturi de date comune, cât și seturi de date specifice fiecărui program operațional. În ceea ce privește introducerea de date în modulul Programare, după cum este specificat în documentul „Raportul de analiză a necesităților de instruire”, a fost agreat de comun acord între ACIS și Contractor ca acest exercițiu să aibă loc în cadrul instruirii dedicate privind modulul Programare, Coordonatorii SMIS fiind invitați să participe activ la acesta.

În urma desfășurării sesiunilor de instruire s-a înregistrat un număr total de 79 participanți dintre care 3 participanți nu au susținut testul final de evaluare fiind prezenți doar la 3, respectiv 2 zile din cele 10 zile de curs planificate. Din acest motiv, aceste 3 persoane nu au putut fi considerate ca fiind coordonatori SMIS instruiți în ceea ce privește utilizarea sistemului informatic SMIS-CSNR.

Fiecare sesiune de instruire a fost împărțită în 9 etape principale:

- etapa 1 – prezentarea structurii SMIS și a funcționalităților de bază
- etapa 2 – descrierea sistemului. Scopul acestei etape este de a prezenta generic fiecare modul al sistemului, rolul diverselor tipuri de instituții în cadrul modulelor aplicației, precum și descrierea mecanismului de securitate.
- etapa 3 – prezentarea detaliată a fiecărui modul SMIS-CSNR
- etapa 4 – exercițiu inițial de utilizare a aplicației. Presupune conectarea la SMIS-CSNR și exersarea de către participanți a funcționalităților de bază pentru a se familiariza cu utilizarea sistemului
- etapa 5 – exercițiu asistat de introducere a seturilor de date în SMIS. Se realizează în mod controlat, participanții introducând informațiile afișate pe proiector cu urmărirea indicațiilor instructorului.
- etapa 6 – exercițiu de introducere a setului de date comun utilizând manualele. Introducerea setului de date se realizează individual de către fiecare participant, utilizând ca suport Manualul de proceduri și Setul de date comun tipărit.
- etapa 7 - exercițiu de introducere a seturilor de date particularizate pe programe operaționale utilizând manualele. Introducerea setului de date se realizează individual de către fiecare participant, având ca suport Manualul de proceduri și Setul de date aferent programului operațional specific fiecărui cursant
- etapa 8 – prezentarea aplicației HelpDesk. Participanții se familiarizează cu procedura și fluxul informațional privind transmiterea unei cereri / întrebări și primirea răspunsului prin intermediul aplicației Helpdesk
- etapa 9 – examinarea cursanților și evaluarea cursului. Se utilizează chestionare pentru colectarea celor două tipuri de informații. Examinarea cursanților este împărțită în 2 secțiuni: prima secțiune se referă la modul de utilizare a aplicației (în etapele 5 – 7 de mai sus) de către fiecare cursant, iar cea de-a doua secțiune se referă la corectitudinea răspunsurilor prezentate în formularul de examinare de către cursanți.

În vederea evaluării nivelului de cunoștințe dobândit de către fiecare participant la finalizarea cursului, au fost elaborate formulare de examinare a cursanților. În același timp, au fost elaborate formulare de evaluare a cursului, completate de către participanți la finalizarea fiecărei sesiuni de instruire. Pe baza acestor

formulare, s-au putut formula concluzii referitoare la modul de organizare și desfășurare a sesiunilor de instruire.

Evaluarea cursanților

Metodologia de evaluare a participanților la sesiunile de instruire a avut în vedere două obiective principale:

- evaluarea performanței participanților pe perioada cursului, în special pe perioada exercițiilor practice
- evaluarea cunoștințelor însușite de către participanți la sesiunile de formare pe baza răspunsurilor oferite de către aceștia la întrebările incluse în formularele de examinare.

Evaluarea fiecărui participant la sesiunile de instruire s-a realizat pe baza formularului de examinare a cursanților, care a cuprins două secțiuni:

- testul de evaluare a cunoștințelor – test de tip grilă completat de către cursant;
- performanța cursantului – observații completate de către instructori.

Testele de evaluare a cunoștințelor a reprezentat 90% din punctajul final. Punctajul testului s-a obținut prin însumarea punctajelor individuale acordate fiecărei întrebări din cadrul acestuia. Testul de evaluare a cunoștințelor a cuprins două părți: în prima parte s-au testat cunoștințele de bază referitoare la utilizarea aplicației informatice în timp ce, în cadrul celei de-a doua părți, s-au testat cunoștințele la nivel avansat privind sistemul SMIS-CSNR.

Evaluarea performanței s-a realizat pe baza modului în care participanții la instruire au dus la îndeplinire sarcinile cerute de formatori. Pe baza evoluției fiecărui participant s-au acordat punctaje care, au fost apoi convertite în calificative. Punctajele acordate la evaluarea performanței cursanților au reprezentat 10% din punctajul final obținut de fiecare participant la instruire.

Punctajul final s-a convertit în calificative, care reflectă nivelul de competență obținut de fiecare cursant în parte în urma participării la sesiunile de formare, precum și încadrarea cursanților în categorii corespunzătoare nivelelor de competență, în vederea obținerii unei imagini clare a caracteristicilor actuale ale grupului țintă respectiv, a grupului de coordonatori SMIS-CSNR.

Rezultatul evaluării cursanților

Pe baza celor două criterii de evaluare enumerate mai sus, criteriile reflectate în *formularul de examinare a cursanților*, s-a definit un sistem de punctare, care a permis acordarea unor calificative fiecărui participant la sesiunile de instruire avansată a coordonatorilor SMIS-CSNR. Acest sistem de evaluare a permis indicarea printr-o metodă obiectivă a nivelului de cunoștințe dobândit de către utilizator pe perioada instruirii. Pentru participanții care în urma evaluării au obținut un punctaj total mai mare sau egal cu 50 de puncte s-a apreciat faptul că și-au însușit cunoștințele minime necesare activării ca și coordonatori SMIS.

Analiza rezultatelor obținute de către participanții la sesiunile de instruire avansată pentru Coordonatorii SMIS-CSNR indică faptul că: **3%** au obținut calificativul **Adecvat**, **11%** au obținut calificativul **Bine**, **52%** au obținut calificativul **Foarte bine** și **34%** au obținut calificativul **Excelent**.

Nici un participant nu a obținut calificativul „Inadecvat/picat”, ceea ce indică faptul că toți Coordonatorii care au susținut examinarea și-au însușit cel puțin cunoștințele minime necesare în ceea ce privește aplicația SMIS-CSNR.

Performanța cursanților

Parte componentă a rezultatului evaluării prezentat mai sus, s-a urmărit distinct la solicitarea ACIS performanța fiecărei persoane instruite în ceea ce privește utilizarea aplicației SMIS pe perioada exercițiilor practice, urmărind modul de parcurgere a procedurilor la introducerea de date în sistemul informatic. În

același timp, a fost urmărit gradul de implicare activă a fiecărei persoane în îndeplinirea sarcinilor. Performanța cursanților s-a punctat cu valori de la 1 la 10, la punctajul obținut adăugându-se ulterior și punctajul obținut la testarea cunoștințelor.

Pornind de la punctajele obținute de participanți pentru performanța în utilizarea aplicației SMIS-CSNR pe perioada instruirii, se pot formula următoarele concluzii: 22% au obținut calificativul Satisfăcător, 32% au obținut calificativul Bine, 46% au obținut calificativul Foarte bine.

În concluzie, marea majoritate a participanților nu a avut dificultăți semnificative în utilizarea aplicației și în înregistrarea informațiilor în modulele specifice ale acesteia.

Evaluarea cursului și a instructorilor

Evaluarea cursului precum și a activității realizate de către instructori a fost realizată pe baza unui chestionar care a fost completat de către fiecare participant la finalul sesiunilor de instruire. S-a utilizat un punctaj de la 1 la 4 pentru fiecare criteriu de evaluare. Calculul mediei pentru fiecare criteriu de evaluare relevă următoarele valori:

- Conținutul instruirii și documentației – 3,73 (93%)
- Organizarea instruirii și pregătirile generale – 3,57 (89%)
- Cunoștințele instructorilor și abilitatea acestora de a le prezenta – 3,89 (97%)
- Beneficiul cursantului prin participarea la instruire – 3,64 (91%)

Referitor la organizarea instruirii și pregătirile generale, principalele observații s-au referit la faptul că decontarea transportului s-a realizat în limita valorii de 80 RON per participant impusă prin caietul de sarcini și, implicit prin contract. Cu această ocazie, a fost formulată propunerea de a se organiza sesiuni de instruire dedicate pe programe operaționale.

Punctajul cel mai mare a fost obținut pentru Cunoștințele instructorilor și abilitatea acestora de a le prezenta (97%), urmat de Conținutul instruirii și documentației (93%).

Coroborând informațiile de mai sus, se poate concluziona faptul că organizarea și desfășurarea instruirii pentru coordonatori poate fi considerată ca fiind Foarte bună.

Anexa 5 - Domeniile prioritare de asistență tehnică identificate în cadrul studiului Facilității de Asistență Tehnică

Facilitatea de Asistență Tehnică este destinată acoperirii necesităților urgente și justificate intervenite în procesul implementării instrumentelor structurale și sprijinirea schimbului de experiență și multiplicării „bunelor practici” la nivelul întregului sistem instituțional de gestionare a IS).

Avantajele abordării FAT:

- rezolvarea urgentă a blocajelor de natură procedurală și legală legate de implementarea IS, cu caracter orizontal;
- îmbunătățirea funcționării sistemului printr-o serie de analize și studii care să furnizeze recomandări și linii directoare comune pentru mai multe programe operaționale;
- sprijinirea schimbului de experiență și „bune practici” la nivelul întregului sistem;
- sprijinire beneficiarilor și a potențialilor beneficiari în elaborarea/revizuirea unor documentații de proiect sau de atribuire.

În cadrul FAT au fost identificate anumite domenii prioritare de asistență tehnică prin intermediul cărora pot fi rezolvate problemele cu care se confruntă Autoritățile de Management și Organismele Intermediare în implementarea și programarea IS pentru perioada următoare:

- Formularea de politici, programe, proiecte în concordanță cu principiile politicii de coeziune a UE în contextul României,
- Programarea IS pentru perioada următoare (inclusiv fundamentarea următoarei perioade de programare),
- Modelarea macro-economică și identificarea conexiunilor existente între IS și factorii macro-economici,
- Gestionarea, inclusiv managementul financiar, monitorizarea, controlul financiar și auditul IS, politicile orizontale aplicabile, inclusiv achiziții publice și ajutor de stat,
- Schimburi de experiență între instituții relevante din România, sau între instituții din România și instituții omoloage din State Membre ale Uniunii Europene,
- Strategii și planuri de accesare a IS pentru beneficiari finali pentru proiecte inter-județene, inter-regionale și transfrontaliere,
- Realizarea de documentații de atribuire pentru proiectele aprobate pentru finanțare pentru tipurile de proiecte care respectă criteriile de orizontalitate și pentru care necesitățile de expertiză se încadrează în cele prevăzute a fi finanțate prin FAT și în dimensiunile de finanțare stabilite – maximum 420.000 lei.

Documentația de atribuire pentru contractul cadru prin care se va implementa FAT a fost elaborată în cadrul contractului „Managementul Facilității de Asistență Tehnică” și a fost lansată în aprilie 2010.